

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO MIASTA SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE 2024 ROK

Spis treści:

I.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
1.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych	4
2.	Ogniska epidemiczne	11
3.	Szczepienia ochronne	12
4.	Zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi	15
II.	Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	16
1.	Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą	17
2.	Ocena warunków pracy w podmiotach wykonujących działalność leczniczą	19
3.	Ocena warunków żywienia pacjentów w podmiotach wykonujących działalność leczniczą	20
III.	Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności	20
1.	Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz suplementów diety	21
2.	Powiadomienia typu RASFF	23
3.	Zakłady produkcyjne	24
4.	Obiekty obrotu żywnością	25
5.	Zakłady żywienia zbiorowego	28
6.	Import, eksport	29
7.	Środki transportu żywności	29
IV.	Jakość wody	30
1.	Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	30
2.	Badania jakości wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella sp.	31
3.	Pływalnie	31
V.	Stan sanitarny obiektów i miejsc użyteczności publicznej	33
1.	Obiekty użyteczności publicznej	34
2.	Gospodarka odpadami komunalnymi	41
3.	Akcje deratyzacyjne	42
VI.	Stan sanitarny placówek oświatowo – wychowawczych	43

VII.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	50
	1. Stan sanitarno - higieniczny zakładów pracy	50
	2. Choroby zawodowe	53
VIII.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	55
IX.	Interwencje mieszkańców miasta	62
X.	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	65

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach podobnie jak w latach poprzednich prowadził stały monitoring sytuacji sanitarno-epidemiologicznej na nadzorowanym terenie. Rejestracja zgłoszonych zakażeń, zachorowań na choroby zakaźne prowadzona jest m.in. według definicji przypadków chorób zakaźnych opracowanych i aktualizowanych przez Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru NIZP - PZH.

W odniesieniu do większości chorób zakaźnych sytuację sanitarno – epidemiologiczną w roku 2024 podobnie jak w roku ubiegłym należy uznać jako ogólnie dobrą.

W roku 2024 podobnie jak w roku 2023 na terenie miasta Siemianowice Śląskie powodem **największej ilości odnotowywanych zakażeń** był wirus **SARS – CoV - 2 – 924 przypadków** (rok 2023 – 1135 zakażeń).

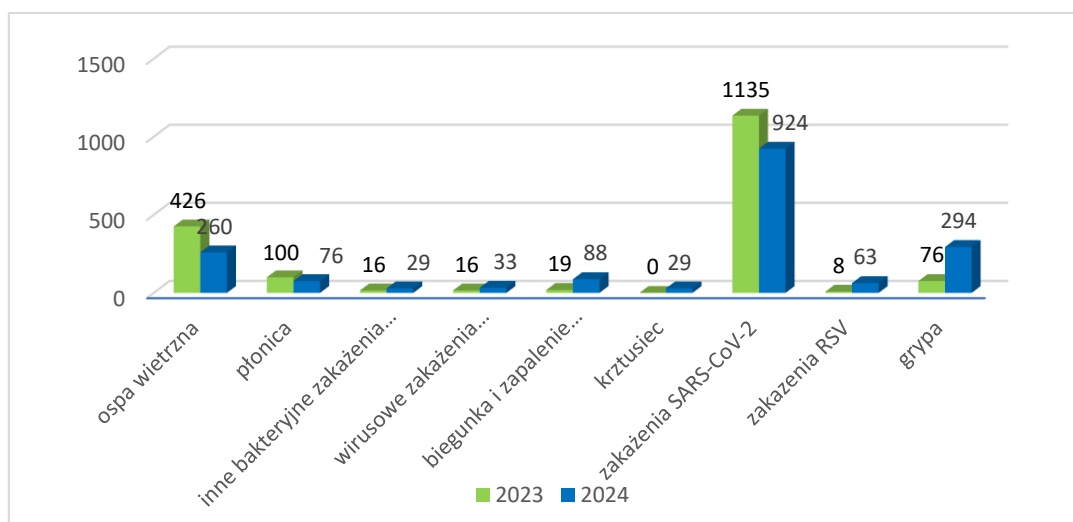
Spśród zarejestrowanych w 2024 roku **1081 przypadków zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne**, za wyjątkiem Covid-19, **dominowały zakażenia wirusowe**, w tym **grypa**

– **294 zachorowań** oraz **ospa wietrzna – 260 zachorowań**. Zanotowano **3 przypadki zgonów z powodu choroby zakaźnej**, które dotyczyły **1 osoby zakażonej Clostridioides difficile** oraz **2 osób** w przebiegu klinicznym **posocznicy**,

w tym w **1 przypadku wywołanej przez Streptococcus pneumoniae**, w **2 drugim przypadku przez Neisseria meningitidis**. (W roku 2023 odnotowano ogółem 808 przypadków chorób zakaźnych oraz 3 zgony z ich powodu).

W 1 przypadku inwazyjnej choroby meningokokowej wdrażane były interwencyjne działania przeciwepidemiczne poprzez prowadzenie aktywnego nadzoru nad chorym i jego otoczeniem, informowanie o drogach przenoszenia zakażenia, możliwości przeprowadzenia szczepień ochronnych oraz konieczności zastosowania chemioprophylaktyki u osób z otoczenia. W celu weryfikacji zakażenia materiał był przekazany do badania laboratorium referencyjnego do KOROUN w Warszawie. W wyniku badań stwierdzono biologiczny czynnik chorobotwórczy- Neisseria meningitidis grupy B.

Zgłoszone przypadki zachorowań wybranych jednostek chorobowych w roku 2023-2024 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

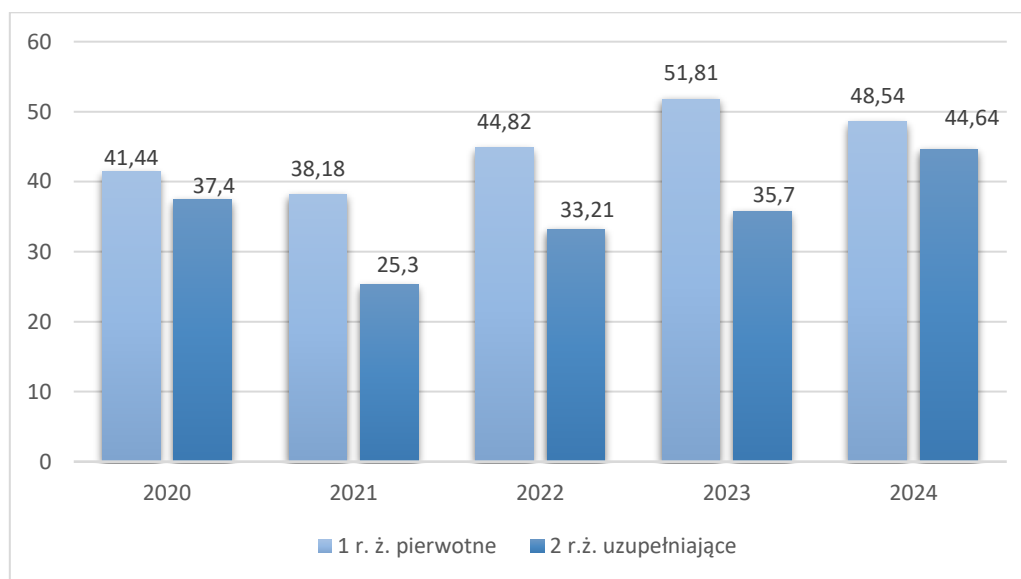
Krztusiec

Wzrost zachorowań w roku 2024 dotyczył **krztuśca** – **29 przypadków**, rok 2023 – nie odnotowano przypadków. Krztusiec jest bakteryjną chorobą zakaźną, gdzie do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową, a nasilenie objawów zależy od wieku i stanu uodpornienia. **Większość zachorowań dotyczyła osób dorosłych** powyżej 18 roku życia - **24 przypadki**. Odporność po szczepieniu przeciw krztuścowi zmniejsza się z upływem czasu, wobec powyższego osobom dorosłym zalecane są dawki przypominające co 10 lat.

W 2024 roku z uwagi na obserwowany wzrost zachorowań na krztusiec w Polsce, decyzją Ministra Zdrowia od 15 października zapewniono świadczenie z dostępem do bezpłatnej szczepionki dla kobiet w ciąży, które mają złożoną deklarację do lekarza POZ. Krztusiec stanowi największe zagrożenie dla populacji najbardziej wrażliwej tj. niemowląt w pierwszych 6 miesiącach życia, które ze względu na wiek nie mogą być w pełni zaszczepione.

Szczepienie obowiązkowe dzieci przeciw krztuścowi wykonuje się szczepionką DTP wg. schematu 3 dawki w odstępie 6–8 tygodni w 1. roku życia (szczepienie pierwotne) oraz 1 dawka w 2. roku życia (szczepienie uzupełniające) lub szczepionkami wysoce skojarzonymi typu 5w1 i 6w1 (dawkowanie wg wskazań producenta). Szczepienia rozpoczęte w 2024 roku są w trakcie realizacji, dlatego znaczna część dzieci otrzyma należną dawkę szczepienia dopiero w 2025 roku.

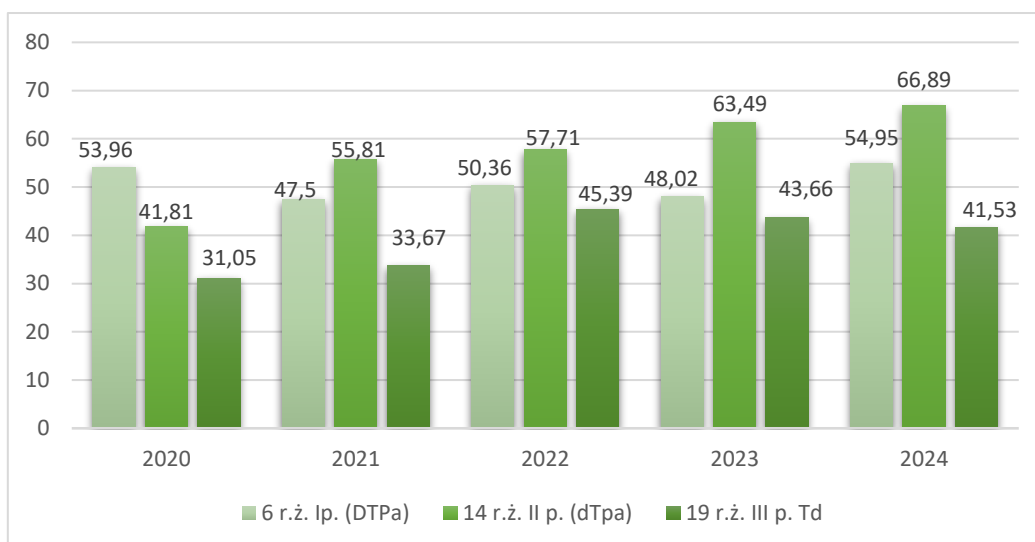

Procentowy udział dzieci w 1 i 2 roku życia zaszczepionych p/błonicy tężcowi i krztuścowi

W 6. roku życia należy podać **pierwszą dawkę przypominającą** szczepienia z użyciem szczepionki bezkomórkowej DTaP lub DTaP+IPV.

Druga dawka przypominająca (szczepionka Tdap ze zmniejszoną dawką toksoidu błoniczego i bezkomórkowych komponentów krztuśca) przypada na **14. rok życia**. U osób, które ukończyły 14. rok życia, a nie otrzymały dawki przypominającej Tdap, należy podać brakującą dawkę szczepienia przypominającego, nie później niż do ukończenia 19. roku życia.

Trzecia dawka przypominająca przeciwko błonicy i tężcowi (bez krztuśca) podawana jest po ukończeniu 18. roku życia. Znaczna część osób urodzonych w II półroczu 2024 r. będzie zaszczepiona dopiero na w 2025 roku.

Procentowy udział dzieci w 6, 14 i 19 roku życia zaszczepionych p/błonicy tężcowi i krztuścowi

Ospa wietrzna i płonica

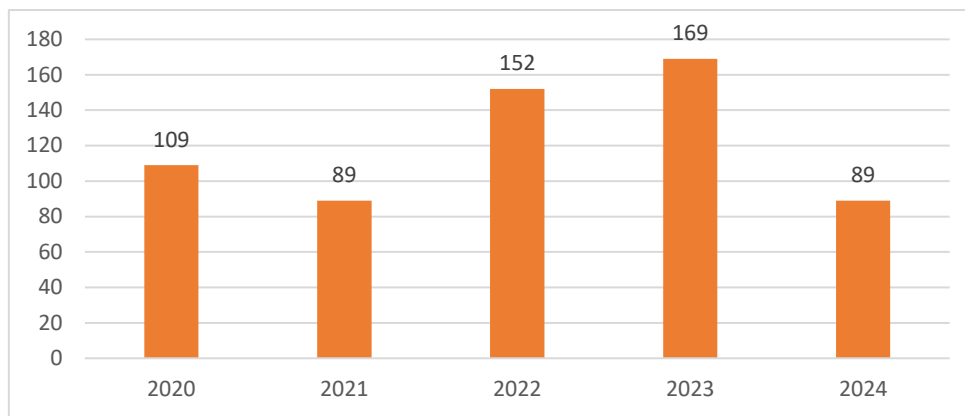
Tendencje spadkową zanotowano zarówno w odniesieniu do **zachorowań na ospę wietrzną – 260 przypadków** (rok 2023 – 426 przypadków) oraz **płonicę – 76 przypadków** (rok 2023 - 100). Większość zachorowań dotyczyła analogicznie do lat ubiegłych dzieci uczęszczających do placówek wychowania i nauczania, w wieku od 2 do 14 lat.

Ospa wietrzna charakteryzuje się wysoką zaraźliwością. Większość ludzi choruje w dzieciństwie, a ponieważ zachorowanie pozostawia trwałą odporność, dorośli są odporni na tę chorobę. Powtórne zachorowania na ospę należą do rzadkości.

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych, **szczepieniom przeciwko ospie wietrznej podlegają** dzieci i młodzież do ukończenia 19. roku życia, które nie chorowały na ospę wietrzną:

- z upośledzeniem odporności, o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby,
- przed planowanym leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią,
- dzieci i młodzież z otoczenia ww.,
- przebywające albo zakwalifikowane do pobytu w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, opiekuńczo-leczniczych, domach dziecka, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych, a także w żłobkach lub klubach dziecięcych.

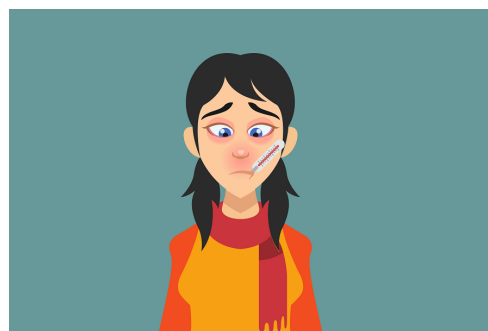
W 2024 roku w ramach obowiązkowych szczepień przeciw ospie wietrznej zaszczepiono 89 osób.

Liczba osób zaszczepionych p/ospie wietrznej w latach 2020 – 2024

Grypa, Syncytialny wirus oddechowy (RSV)

Zakażenia wirusem **grypy** oraz **RSV** mają charakter sezonowy. Sezon grypowy zazwyczaj trwa od późnej jesieni do wczesnej wiosny, natomiast szczyt zachorowań na RSV występuje zwykle w zimie. W roku 2024 zarejestrowano wzrost tych jednostek chorobowych, odnotowano **294 przypadki**

grypy potwierdzonej wynikiem szybkiego testu antygenowego (rok 2023 – 76) oraz **63 przypadki zakażeń wirusem RSV**, w tym **35 u dzieci do lat 2** (rok 2023 – 8 zakażeń, w tym 6 u dzieci do lat 2).

Zakażenia jelitowe: bakteryjne i wirusowe, biegunki i zapalenia żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

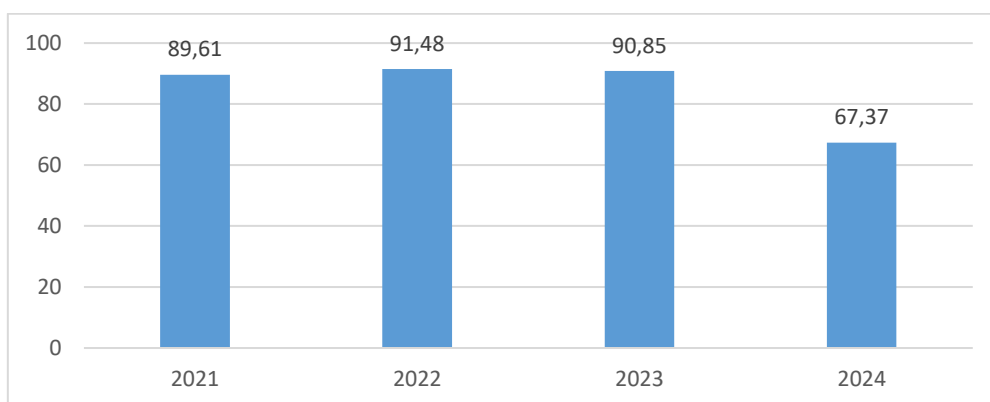
W roku 2024 odnotowywano **zwiększoną liczbę biegunek - 88 przypadków**, w tym **9 u dzieci do lat 2**, w odniesieniu do roku 2023 – 16 przypadków, w tym 12 u dzieci do lat 2.

Ponadto w 2024 roku zanotowano niewielką tendencję spadkową **Salmoneloz - 12 zachorowań**, w roku 2023 wystąpiło 15 zachorowań.

Większą liczbę przypadków zarejestrowano odnośnie zakażeń jelitowych:

- **bakteryjnych- 29 przypadków** (w 2023 roku – 16 przypadków), gdzie **dominujące są zakażenia** wywołane przez **Clostridioides difficile – 27 przypadków** (rok 2023 – 13 zakażeń),- **wirusowych– 33 zakażenia**, w tym **13 u dzieci do lat 2** (w roku 2023 - 16 zakażeń, w tym 12 u dzieci do lat 2), gdzie **dominujące są zakażenia rotawirusem – 18 przypadków** (rok 2023 – 7 zakażeń).

Szczepienie przeciwko rotawirusom u dzieci stało się obowiązkowe w 2021 roku i składa się z trzech dawek, które należy podać między 6 a 32 tygodniem życia. Z powodu tak krótkiego przedziału czasowego, w którym możliwa jest realizacja tego szczepienia, procent wyszczepienia dzieci jest niższy niż w przypadku innych szczepień i w roczniku 2024 wynosi 62,50 %. Dzieci urodzone w IV kwartale roku 2024 są w trakcie realizacji szczepień, które będą kontynuowane w roku 2025. Porównując dane z lat 2021 - 2024 obserwujemy wzrost liczby dzieci zaszczepionych p/rotawirusom.

Procent dzieci z roczników 2021-2024 zaszczepionych p/rotawirusom

Inwazyjne choroby wywołane przez bakterie *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae* typu b.

W zakresie **inwazyjnych chorób ośrodkowego układu nerwowego** zarejestrowano **tendencję wzrostową zachorowań** wywołanych przez ***Streptococcus pneumoniae*** – **10 przypadków**, w tym **1 zapalenie opon mózgowych** u rocznego dziecka oraz **5 zapaleń płuc i 4 posocznice** u osób dorosłych, gdzie odnotowano 1 zgon. W roku 2023 odnotowano 5 przypadków, w tym 3 zakażenia w przebiegu posocznicy.

Ponadto w roku 2024 **zarejestrowano 1 przypadek choroby meningokokowej** oraz **1 przypadek** zakażenia ***Haemophilus influenzae* typu b** (rok 2023 – 2 zachorowania). W obydwu jednostkach chorobowych zakażeniu uległy **dzieci** w przebiegu postaci klinicznej **posocznicy**.

W przypadku posocznicy meningokokowej odnotowano zgon dziecka, które ukończyło 1 rok życia. W 2023 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku inwazyjnej choroby meningokokowej.

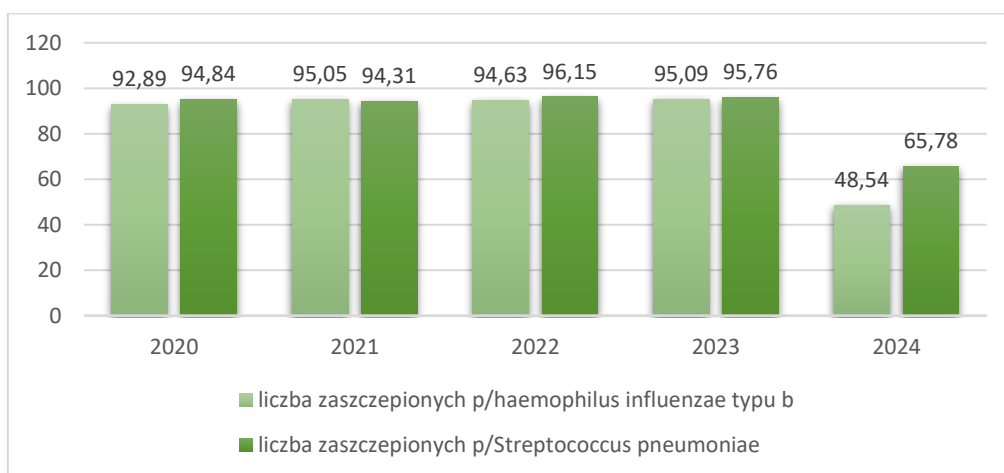
Szczepienia przeciw *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus*

influenzae typu *b* stanowią kluczową interwencję w zakresie zapobiegania tym jednostkom chorobowym.

Szczepienia przeciw meningokokom należą do szczepień zalecanych w Programie Szczepień Ochronnych.

Szczepienia przeciw *Haemophilus influenzae* typu *b* i *Streptococcus pneumoniae* dla dzieci są obowiązkowe w Programie Szczepień Ochronnych. Szczepienia u dzieci rozpoczęte w 2024 roku są w trakcie realizacji, dlatego brak niektórych szczepień może wynikać z daty urodzenia, np. dzieci urodzonych pod koniec roku. Na przestrzeni ostatnich 5 lat poziom zaszczepienia utrzymuje się na bardzo podobnym poziomie.

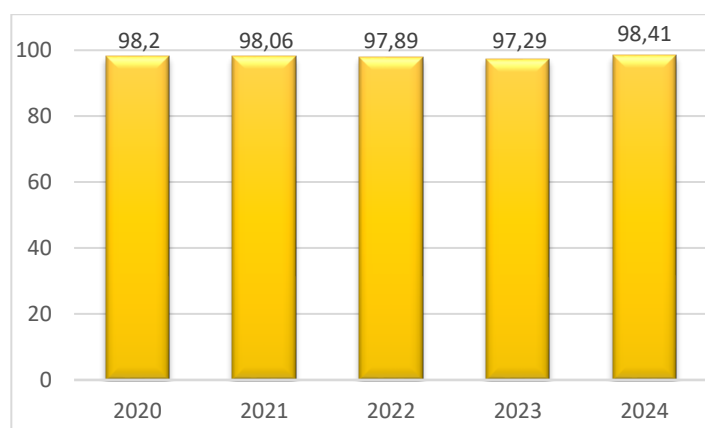
Procent dzieci zaszczepionych przeciw *Haemophilus influenzae* typu *b* i *Streptococcus pneumoniae*

Gruźlica

W 2024 roku zanotowano wzrost zachorowań na gruźlicę 14 przypadków, (w roku 2023 – 12 przypadków). Gruźlica na nadzorowanym terenie jak i w Polsce częściej występuje u mężczyzn. W roku 2024 zachorowało 10 mężczyzn i 4 kobiety, podobnie jak w roku 2023, gdzie zachorowało 8 mężczyzn oraz 4 kobiety.

Ponadto PPIS w Katowicach w przypadku 1 osoby chorej na gruźlicę wydał decyzję nakazującą obowiązkowe leczenie z terminem jej natychmiastowego wykonania.

Szczepienie przeciw gruźlicy - BCG, w pierwszych dobach życia zmniejsza ryzyko zachorowania na gruźlicę o ciężkim przebiegu u dzieci. Szczepienie jest obowiązkowe do ukończenia 15 roku życia. W roku 2024 procentowy udział dzieci w pierwszym roku życia zaszczepionych przeciwko gruźlicy wyniósł 97,22 %. Poziom zaszczepienia utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do ubiegłego roku.

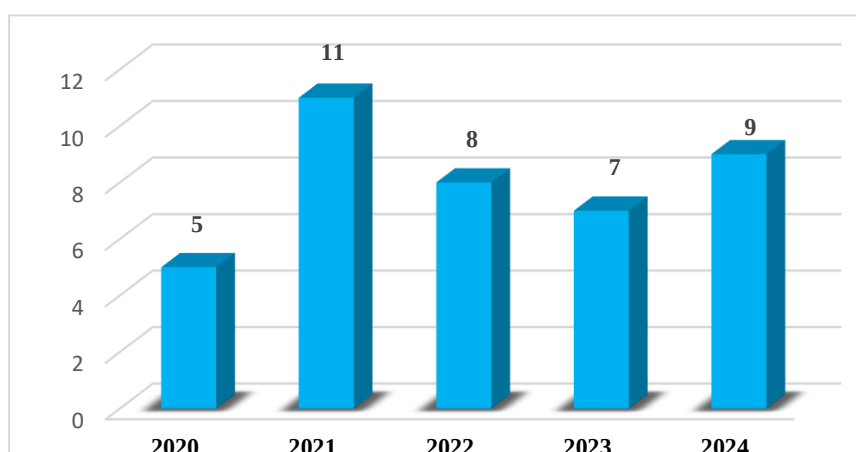

Procentowy udział dzieci w pierwszym roku życia zaszczepionych przeciwko gruźlicy

2. Ogniska epidemiczne

W 2024 roku PPIS w Katowicach przeprowadzał dochodzenia epidemiologiczne w związku z wystąpieniem **10 ognisk epidemicznych**. Zarejestrowano 9 ognisk epidemicznych z 3 szpitali oraz 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową w przedszkolu.

W szpitalach na terenie miasta w roku 2024 zarejestrowano **zwiększoną ilość ognisk epidemicznych** w stosunku do roku poprzedniego.

*Liczba zarejestrowanych szpitalnych ognisk epidemicznych
w mieście Siemianowice Śląskie w latach 2020-2024*

W szpitalach jako przyczyny wystąpienia ognisk epidemicznych wskazano w:

- **7 przypadkach** zakażenia o etiologii bakteryjnej, w tym :
 - ✓ *Klebsiella pneumoniae* oporna na karbapenemy - 6 przypadków,
 - ✓ *Clostridioides difficile* – 1 przypadek,

- **2 przypadkach** zakażenia o etiologii wirusowej, w tym:
 - ✓ Norowirus – 1 przypadek,
 - ✓ Sars-CoV – 2 - 1 przypadek.

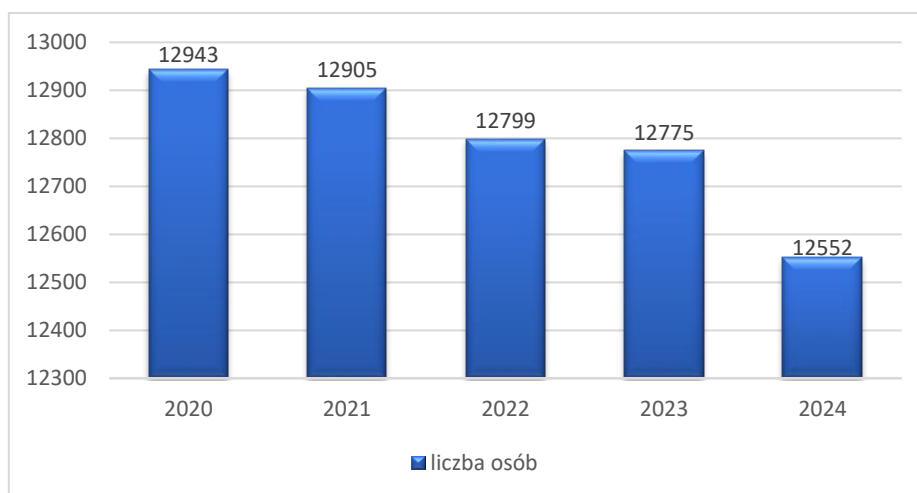
Ogniska epidemiczne występowały najczęściej w oddziałach anestezjologii i intensywnej terapii, gdzie przyczyną zakażeń była bakteria *Klebsiella pneumoniae* oporna na karbapenemy. W ogniskach epidemicznych w szpitalach odnotowano ogółem **34 osób**, w tym **31 pacjentów** (91,2%) i **3 osoby spośród personelu** (8,8%). W wyniku przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych oraz kontroli sanitarnych nieprawidłowości stwierdzono w **2 szpitalach**. Stwierdzono nieprawidłową realizację procedury postępowania z odpadami medycznymi zakaźnymi, z brudną bielizną, niewłaściwe przechowywanie sprzętu do sprzątania oraz umieszczenie środków ochrony indywidualnej dla personelu na sali izolacji pacjenta. Wobec powyższego PPIS w Katowicach wydał zalecenia, których wykonanie potwierdzono podczas kolejnych kontroli.

W przypadku **ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową w przedszkolu** przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne oraz kontrole sanitarne. W ognisku ogółem zarejestrowano 6 dzieci, w tym u 3 dzieci potwierdzono zakażenie pałeczkami Salmonella. W pobranych próbkach żywności oraz wymazów do badań laboratoryjnych nie wykryto obecności pałeczek Salmonella. Wykluczono również nosicielstwo pałeczek Salmonella u personelu kuchennego.

3. Szczepienia ochronne

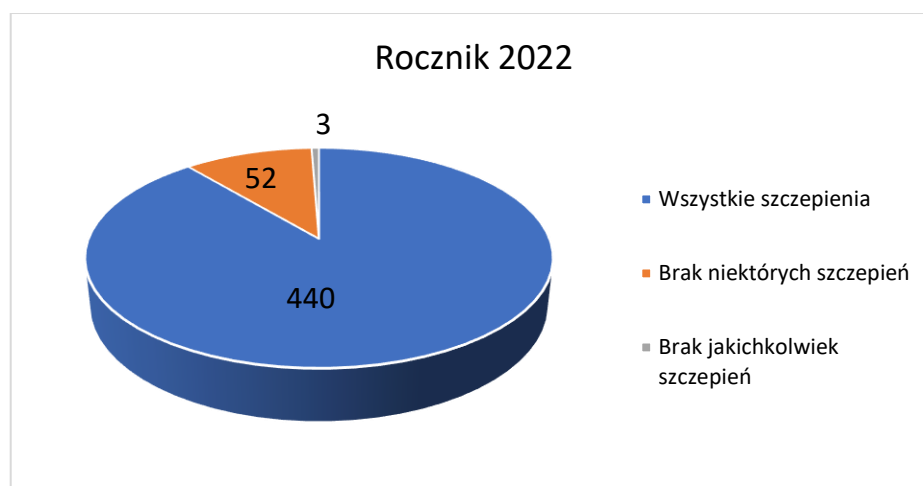
PPIS w Katowicach prowadzi nadzór nad prawidłowością wykonywania szczepień ochronnych jak również analizę realizacji szczepień w **16 gabinetach zabiegowych w 13 podmiotach leczniczych** na terenie Siemianowic Śląskich. W placówkach ochrony zdrowia znajdowało się **12775** kart uodpornienia według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.

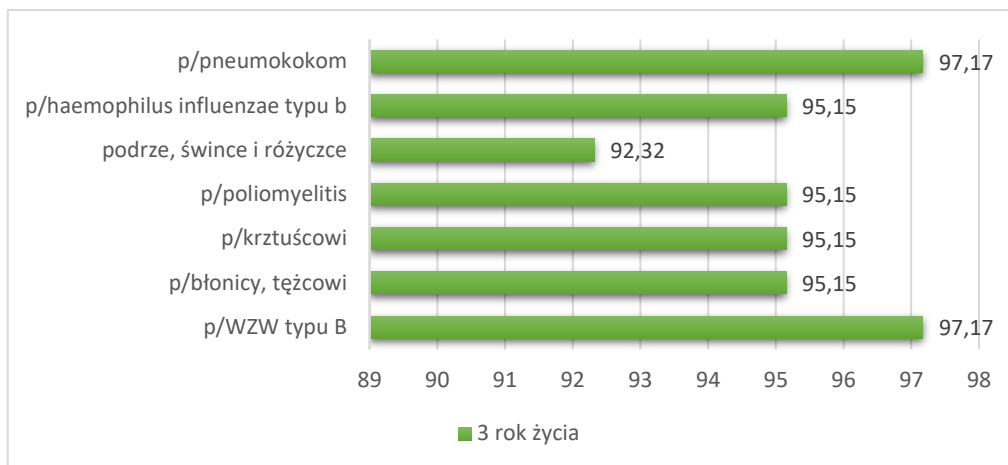
Liczba populacji 0-20 roku życia objętej Programem Szczepień Ochronnych w latach 2020-2024

Dzieci w 3. roku życia szczepione zgodnie z obowiązującym PSO powinny mieć zakończone wszystkie szczepienia podstawowe. W 2024 roku wykazano, że na 495 dzieci z rocznika 2022, wszystkie dawki szczepionek wymaganych w tym wieku otrzymało 440 dzieci **(88,89%)**, 52 dzieci **(10,51%)** nie otrzymało wszystkich koniecznych dawek szczepionek wymaganych w swoim wieku, a 3 dzieci **(0,61%)** nie realizuje żadnych obowiązkowych szczepień ochronnych.

Stan zaszczepienia dzieci z rocznika 2022

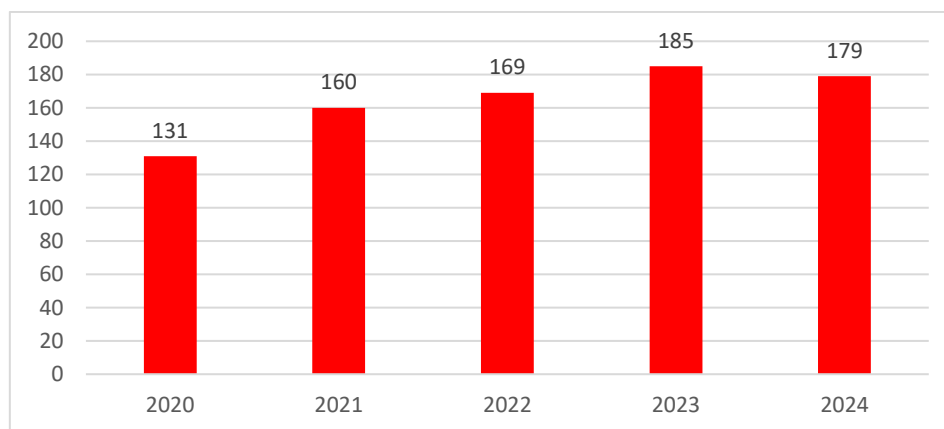
Odsetek dzieci w populacji zaszczepionych w pełni lub częściowo pozostaje zachowany na bezpiecznym poziomie tj. powyżej 90 %. Stan zaszczepienia przeciw chorobom znajdującym się w obowiązkowym Kalendarzu Szczepień utrzymuje się na poziomie zapewniającym utrzymanie odporności zbiorowiskowej.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych w roczniku 2022

Uchylający się od szczepień obowiązkowych

W 2024 roku świadczeniodawcy z Siemianowic Śląskich zgłosili do PSSE w Katowicach **179** dzieci, których rodzice nie realizują obowiązkowych szczepień u swoich dzieci mimo braku przeciwwskazań medycznych. Wśród podawanych powodów niechęci do szczepień dominuje wpływ środowisk antyszczepionkowych.

Liczba niezaszczepionych dzieci w latach 2020-2024 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

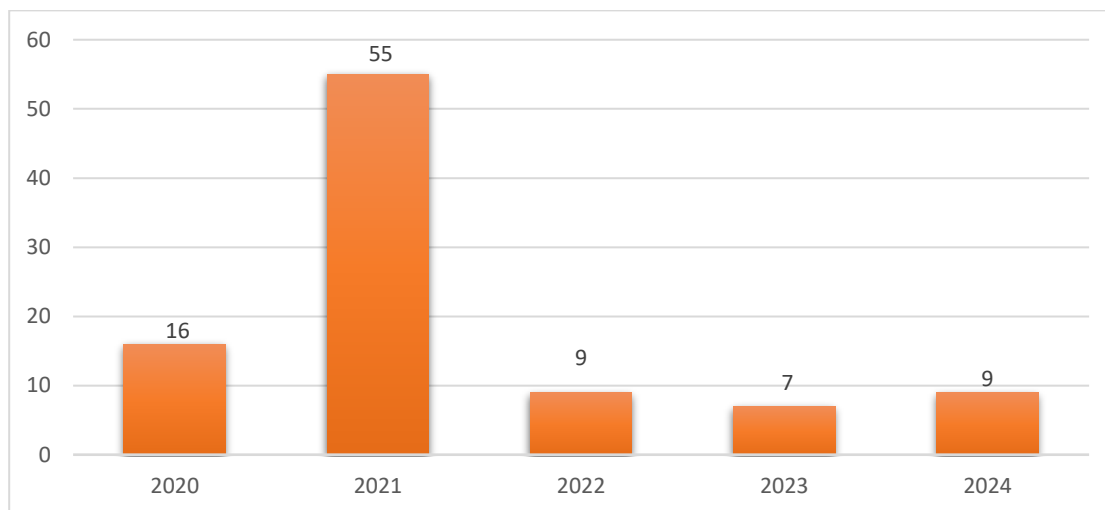
Szczepienia zalecane przeciw zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego

W 2024 roku zalecane szczepienia przeciwko zakażeniom brodawczakiem ludzkim realizowane były w programie szczepień przeciw HPV, który jest skierowany do dziewcząt i chłopców po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia - w schemacie dwudawkowym. W programie dostępne były do wyboru szczepionki Gardasil 9 i Cervarix. Od 1 września 2024 r. szczepienia uczniów były przeprowadzane nie tylko w poradniach POZ ale także na terenie szkół za zgodą dyrektora placówki oświatowej.

Szczepienia są bezpłatne i dobrowolne dla pacjenta, a decyzja o szczepieniu podejmowana jest przez rodzica, a następnie przez lekarza POZ na podstawie przeprowadzonego badania kwalifikacyjnego. Poza programem Ministra Zdrowia wszyscy pacjenci od dnia 9 urodzin do ukończenia 18 lat mieli prawo do uzyskania szczepionki Cervarix ze 100% refundacją a osoby po ukończeniu 18 lat do zakupu szczepionki Cervarix z 50% refundacją.

Niepożądane Odczyny Poszczepienne

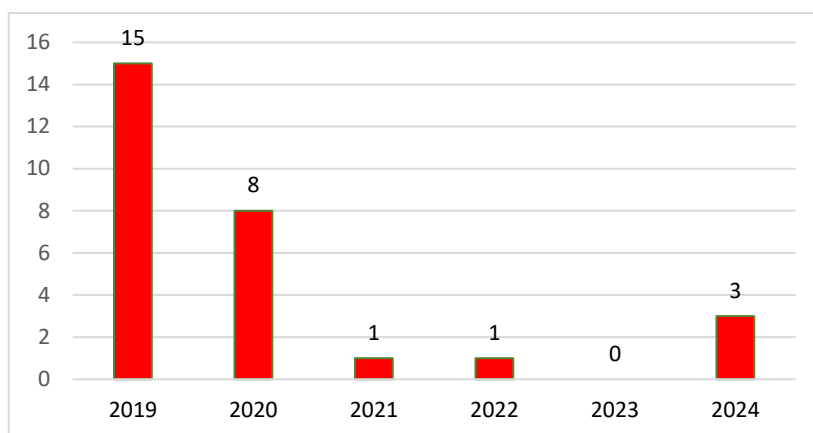
Niepożądane odczyny poszczepienne mogą mieć łagodną, poważną lub ciężką postać. PPIS w Katowicach zarejestrował w 2024 roku ogółem **9 przypadków NOP**, wszystkie dotyczyły dzieci i zostały zakwalifikowane przez lekarzy jako odczyny łagodne.

Liczba zgłoszonych NOP w latach 2020- 2024 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

4. Zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi

W 2024 r. zostały zgłoszone 3 przypadki **zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi**. W roku 2023 nie zarejestrowano zatruc dopalaczami. **W roku 2024, 2023 oraz 2022 nie zarejestrowano zgonu** z powodu zażycia dopalaczy.

Zgłoszone przypadki zatruc dopalaczami w latach 2019-2024 na terenie miasta Siemianowice Śląskie

II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w roku 2024 sprawował bieżący nadzór sanitarny nad **128 podmiotami leczniczymi** przeprowadzając w nich ogółem **85 kontroli**. Kontrole sanitarne realizowane były na podstawie planu pracy, zgłoszonych ognisk epidemicznych oraz interwencji. **Stan sanitarny większości skontrolowanych podmiotów leczniczych należy uznać jako dobry.**

Kategorie podmiotów leczniczych objętych nadzorem	Liczba nadzorowanych podmiotów	Liczba kontroli sanitarnych
Szpitala ogółem	5	17
w tym szpitale jednodniowe	2	1
Zakłady lecznicze opiekuńcze i pielęgnacyjne	1	1
Przychodnie, ośrodki zdrowia, ambulatoria	41	35
Laboratoria medyczne	11	9
Zakłady rehabilitacji	4	2
Pogotowie	1	0
Praktyki lekarskie, pielęgniarek i położnych	58	21
Inne praktyki, w tym protetyka, ortodoncja, psychiatria	7	0

Liczba nadzorowanych podmiotów leczniczych w poszczególnych grupach oraz liczba kontroli sanitarnych w 2024 roku

W trakcie kontroli oceniano nadzorowane podmioty lecznicze biorąc pod uwagę stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń i wyposażenia, opracowanie, wdrożenie i sposób realizacji procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, dezynfekcję i sterylizację narzędzi i sprzętu medycznego, gospodarkę odpadami medycznymi, a także realizację kontroli wewnętrznych.

Prowadzone w roku 2024 przez PPIS w Katowicach działania skutkowały nałożeniem **2 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 600,00 zł** zobowiązujących kierowników podmiotów leczniczych do poprawy stanu sanitarno-higienicznego obiektów leczniczych. W większości uchybienia sanitarne dotyczyły brudnych powierzchni wyposażenia oraz braku zapewnienia odpowiednich środków dezynfekcyjnych do realizacji procedury dekontaminacji powierzchni pomieszczeń i wyposażenia.

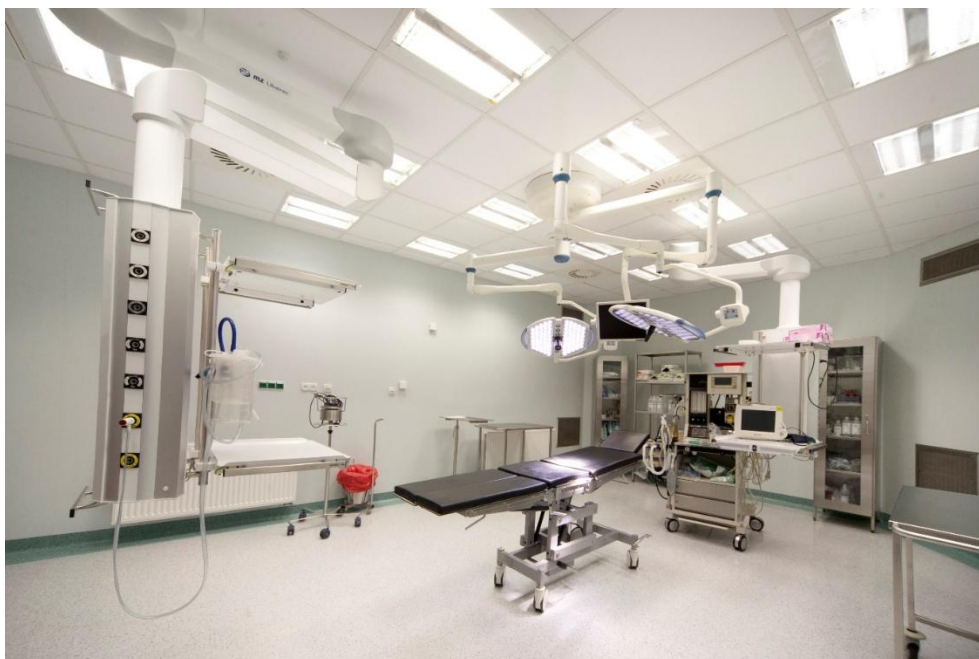
1. Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Lecznictwo zamknięte

W obiektach lecznictwa zamkniętego PPIS w Katowicach sprawował nadzór nad **5 szpitalami**, w tym **2 szpitalami jednodniowymi**, a także **1 zakładem opiekuńczo-leczniczym**.

Zdjęcie: Centrum Leczenia Oparzeń, ul. Jana Pawła II 2 w Siemianowicach Śląskich

Zdjęcie: Blok Operacyjny Centrum Leczenia Oparzeń, ul. Jana Pawła II 2, w Siemianowicach Śląskich

W tej grupie obiektów lecznictwa zamkniętego ogółem przeprowadzono **18 kontroli sanitarnych. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 szpitalach**, podczas kontroli w ogniskach epidemicznych.

Dodatkowo w ramach zadania zleconego przez Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego czynności kontrolne w szpitalach ukierunkowano na pomieszczenia i wyposażenie Bloków Operacyjnych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Nadal do wykonania pozostają zarządzenia **1 decyzji** wydanej przez PPIS w Katowicach w 2019 roku na rzecz Centrum Leczenia Oparzeń, ul. Jana Pawła II 2 w Siemianowicach Śląskich. Zarządzenia dotyczą zapewnienia w Centralnej Sterylizatorni:

- urządzenia do dezynfekowania wózków i pojemników służących do transportu materiałów poddawanych sterylizacji,
- ustępu między strefą czystą i brudną.

Lecnictwo otwarte

Spośród **57 podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w formie ambulatoryjnego udzielania świadczeń zdrowotnych** tj. przychodnie, laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej **skontrolowano 33 obiekty**.

Nieprawidłowości stwierdzono w 4 obiektach. Odnotowano m.in. brudne powierzchnie wyposażenia, przeterminowane wyroby medyczne, brak środków do dezynfekcji powierzchni pomieszczeń, brak pełnego oznakowania identyfikującego na workach i pojemnikach

z odpadami medycznymi. W 1 przychodni PPIS w Katowicach nałożył **grzywnę w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 200,00 zł.**

Ponadto w wyniku wykonania zarządzeń wskazanych w decyzjach PPIS w Katowicach z roku 2023 przywrócono prawidłowy stan sanitarno – higieniczny:

- ścian, sufitów oraz wyposażenia w pomieszczeniach NZOZ "MEDICO" Sp. z o.o. Poradnia Wielospecjalistyczna, ul. Jana Pawła II I,
- ścian, sufitów oraz wyposażenia w pomieszczeniach NZOZ Vita Medicus ul. Jana Pawła II I.

Praktyki zawodowe

W roku 2024 w ewidencji PPIS w Katowicach znajdowało się ogółem **65 obiektów** (praktyk lekarskich, pielęgniarek i położnych oraz pracowni protetycznych i ortodoncji). W wyniku zrealizowanych **21 kontroli, nieprawidłowości** stwierdzono w **6 praktykach lekarskich**. Odnotowano m.in. brak przeprowadzania kontroli wewnętrznych, nieprawidłowe opracowanie procedury postępowania z odpadami medycznymi, dekontaminacji wyrobów medycznych, brak odpowiedniego oznakowania pojemników i worków z odpadami medycznymi oraz brak odpowiednich środków do dezynfekcji powierzchni.

Wszystkie uchybienia usunięto na skutek wydawanych zaleceń pokontrolnych.

W **1 przypadku** PPIS w Katowicach osobę odpowiedzialną ukarał **grzywną w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 400,00 zł.**

2. Ocena warunków pracy w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

W roku 2024 prowadzono również nadzór nad podmiotami leczniczymi w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy, stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin stwarzających zagrożenie, czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych i szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych w środowisku pracy.

Na terenie miasta Siemianowice Śląskie skontrolowano **8 podmiotów leczniczych**, w tym **2 szpitale, 6 przychodni**, przeprowadzając w nich **9 kontroli** sanitarnych. Stwierdzono **nieprawidłowości w 1 szpitalu**. Odnotowano:

- nieprawidłowo sporządzoną ocenę ryzyka zawodowego, a zatem pracodawca nie poinformował pracowników o ryzyku zawodowym,

- brak wskazania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy dla których wykonuje się badania i pomiary, a zatem pracodawca nie zapewnił wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- brak badań i pomiarów czynnika szkodliwego dla zdrowia w środowisku pracy o działaniu rakotwórczym i mutagennym,
- brak lub nieaktualne karty badań oraz rejestry czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- brak poinformowania pracowników narażonych na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia o aktualnych wynikach badań i pomiarów.

W związku z tym została **wydana decyzja**, którą strona wykonała w całości.

3. Ocena warunków żywienia pacjentów w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

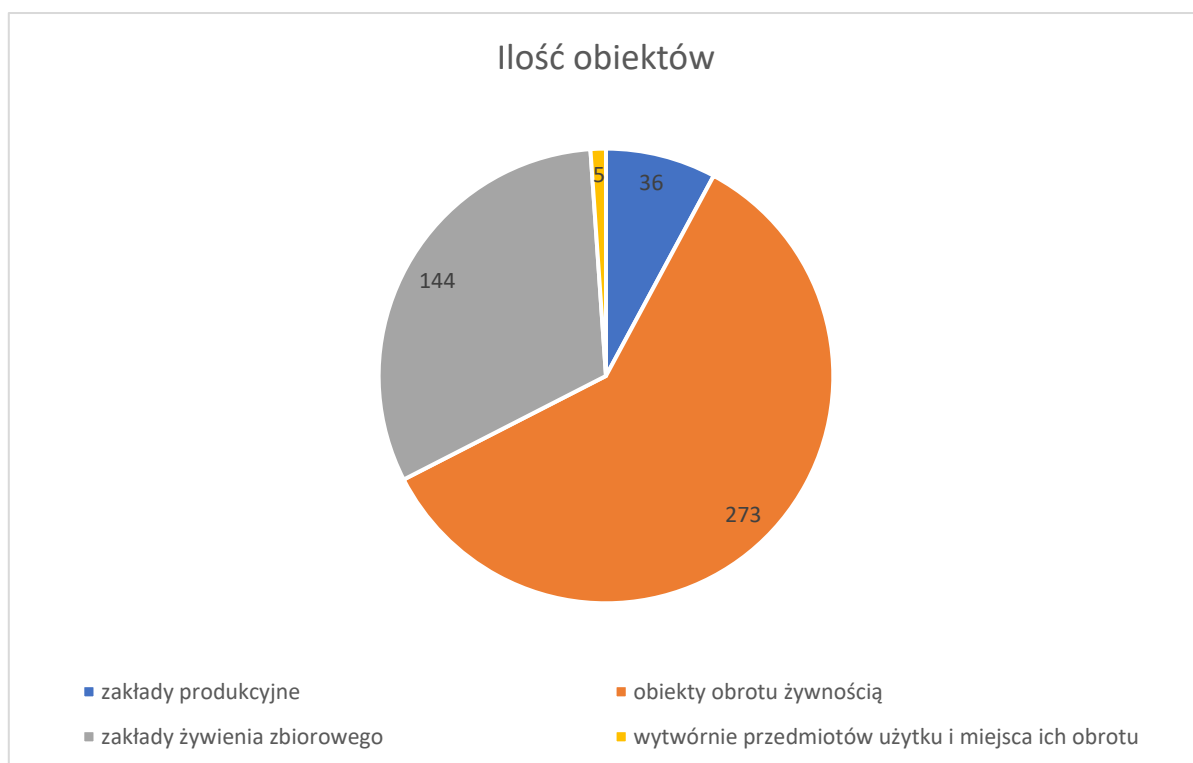
W roku 2024 na terenie miasta Siemianowicach Śląskich skontrolowano 3 szpitale, do których posiłki pacjentom dostarczane były przez firmy cateringowe. **Stan sanitarno-higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.** Teoretycznie oceniono 2 jadłospisy. Analiza dekadowego zestawienia energii i składników odżywczych nie wykazała nieprawidłowości.

III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności

PPIS w Katowicach w 2024 roku prowadził nadzór w zakresie urzędowej kontroli żywności, sprawdzając przedsiębiorców pod względem zapewnienia przez nich bezpieczeństwa procesu produkcji i wprowadzania do obrotu żywności.

Działania kontrolne prowadzono w zakładach produkcji żywności, obiektach obrotu żywnością, żywienia zbiorowego oraz w wytwórniach i miejscach obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W **458 obiektach** znajdujących się w ewidencji PPIS w Katowicach przeprowadzono **460 kontroli** sanitarnych.

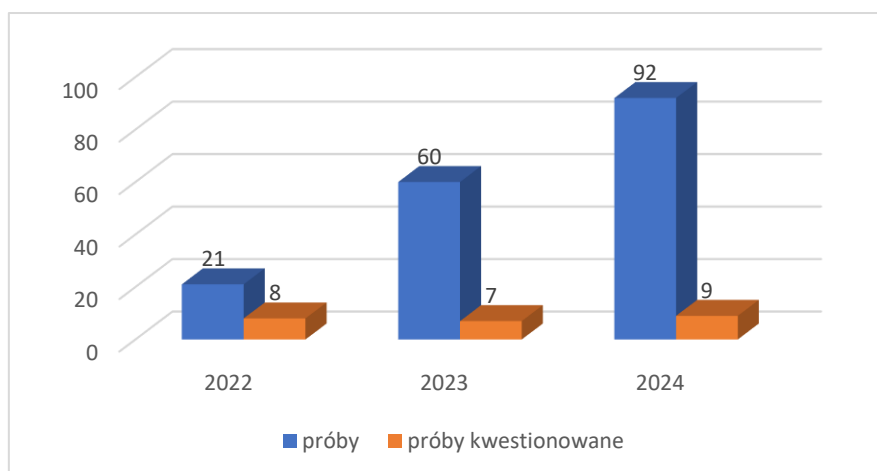
Obiekty żywieniowo-żywnościowe w Siemianowicach Śląskich objęte nadzorem w 2024 r.

W wyniku podjętych działań PPIS w Katowicach wydał **14 decyzji** nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień. Winnych zaniedbań ukarano **27 grzywnami w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 6 000,00 zł**, a pozostałe nieprawidłowości zostały usunięte w drodze realizacji zaleceń pokontrolnych.

1. Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz suplementów diety

Badania prób żywności

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego **pobrano do badań laboratoryjnych 92 próby** żywności oraz próby sanitarne.

Porównanie ilości próbek żywności, prób sanitarnych oraz przedmiotów użytku pobranych i kwestionowanych w latach 2022 - 2024

W roku 2024 **kwestionowano 9 prób:**

- 1 próbę filetu z piersi indyka za wykrycie szczepów *Escherichia coli* opornych na cefalosporyny,
- 2 próby mięsa z piersi kurczaka za zanieczyszczenia mikrobiologiczne,
- 6 prób wytrzepek z koszyczków oraz zmiotek, w których wykryto obecność żywych i martwych szkodników zbożowo-mącznych oraz pozostałości po szkodnikach.

Odsetek prób kwestionowanych zmniejszył się w roku 2024 i wyniósł 9,8 % zbadanych prób. Dla porównania w roku 2023 – 11,7 %, a w roku 2022 – 38,1 % zbadanych prób.

Próby pobierano i przekazano do badań laboratorium wchodzącym w skład Wojewódzkiego Laboratorium Zintegrowanego w kierunkach:

- zanieczyszczeń mikrobiologicznych – 55 prób, w tym 2 próby kwestionowano;
- zanieczyszczeń metalami – 3 próby, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- obecności zanieczyszczeń biologicznych w piekarniach – 12 prób sanitarnych, w tym 6 prób kwestionowano;
- zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych – 14 prób, nie stwierdzono prób kwestionowanych;
- zanieczyszczeń mikotoksynami – 2 próby, nie stwierdzono prób kwestionowanych.

Zlecono również przeprowadzenie badań w laboratoriach poza strukturą Wojewódzkiego Zintegrowanego Laboratorium, tj.:

- 4 próby w kierunku badań komensalnych;
- 2 próby na zawartość alkaloidów sporyszu.

Kwestionowano 1 próbę filetu z piersi indyka za wykrycie szczepów *Escherichia coli* opornych na cefalosporyny.

W 2024 roku w zakresie **oceny znakowania oceniono 32 próby środków spożywczych**. Wymagany przepisom nie odpowiadała **1 próba** (tj. 3 %). Stwierdzone nieprawidłowości to:

- brak umieszczenia na etykiecie informacji o dacie minimalnej trwałości;
- umieszczenie obowiązkowej informacji o wartości odżywczej w nieprawidłowej kolejności.

Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W rejestrze obiektów nadzorowanych przez PPIS w Katowicach w 2024 r. figurowało 5 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i miejsca ich obrotu, w których przeprowadzono **1 kontrolę**. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Suplementy diety

W rejestrze obiektów nadzorowanych przez PPIS w Katowicach w 2024 r. figurowała **1 hurtownia**, w której stan sanitarno – higieniczny nie budził zastrzeżeń.

2. Powiadomienia typu RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) to system przekazywania informacji między urzędami ds. kontroli żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W przypadku zidentyfikowania jakiegokolwiek zagrożenia zdrowia konsumentów umożliwia on sprawne i szybkie przekazywanie informacji, które są oceniane i jeżeli istnieje zagrożenie zdrowia konsumentów podejmowane są działania określone procedurami.

W 2024 roku otrzymano **92 powiadomienia alarmowe**, informacyjne oraz **8 powiadomień o niezgodności oraz o fałszowaniu** w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych RASFF.

Przyczynami, dla których dany produkt został zgłoszony do systemu RASFF, było m.in.:

- nieautoryzowana nowa żywność, przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu metali, brak oznakowania napromieniowania w suplemencie diety;
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów;

- przekroczenie parametrów mikrobiologicznych;
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu alkaloidów, WWA, aflatoksyn, fosforanów, 3- MCPD, akryloamidu, glutenu;
- skargi konsumenckie dotyczące niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych;
- nieprawidłowości w oznakowaniu oraz stwierdzenie niedozwolonego dodatku do żywności;
- wykrycie niezadeklarowanej obecności alergenów;
- migracja pierwszorzędowych amin aromatycznych oraz metali w materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- niewłaściwe cechy organoleptyczne materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W obiektach monitorowano proces wycofywania tych produktów z obrotu handlowego.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach zgłosił **do Systemu RASFF 4 produkty**:

- ciecierzycę – ze względu na przekroczenie pozostałości pestycydów;
- mięso z piersi kurczaka – ze względu na zanieczyszczenie mikrobiologiczne;
- zestaw przyborów kuchennych – ze względu na przekroczenie poziomu pierwszorzędowych amin aromatycznych;
- przybory kuchenne – ze względu na migrację do żywności pierwszorzędowych amin aromatycznych.

3. Zakłady produkcyjne

W ewidencji PPIS w Katowicach w minionym roku figurowało **36 zakładów produkcyjnych**:

- 2 wytwórnie lodów,
- 1 automat do lodów,
- 13 piekarni,
- 7 ciastkarni,
- 1 przetwórnia owocowo-warzywna i grzybowa,
- 1 browar, słodownia i rozlewnia piwa,
- 2 producentów pierwotnych,

- 2 producentów pierwotnych i dostawca bezpośredni,
- 2 producentów żywności w warunkach domowych,
- 5 innych wytwórni żywności (m.in. zakład konfekcjonowania mieszanek do żywności, zakład konfekcjonowania przypraw, palarnia kawy i jej konfekcjonowania, przygotowywania półproduktów do restauracji).

W roku 2024 w obiektach tej grupy przeprowadzono **46 kontroli** sanitarnych, które skutkowały nałożeniem **3 grzywnien w drodze mandatów karnych, na łączną kwotę 700,00zł.**

Najczęściej stwierdzano:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny i techniczny w obiekcie,
- brak do wglądu badań właścicielskich gotowych wyrobów,
- brak uzupełnianych na bieżąco rejestrów kontrolnych w dokumentacji dobrej praktyki higienicznej oraz systemu HACCP.

W **10** przypadkach PPIS w Katowicach wydał **decyzje** nakazujące właścicielom zakładów przywrócenie właściwego stanu sanitarno-technicznego. W **3** przypadkach zarządzono przeprowadzenie skutecznej dezynsekcji w pomieszczeniach produkcyjnych.

W ww. obiektach **pobrano 29 prób do badań laboratoryjnych, z czego zakwestionowano 6 prób** wytrzepek z koszyczków oraz zmiotek ze względu na obecność żywych i martwych szkodników zbożowo-mącznych.

4. Obiekty obrotu żywnością

PPIS w Katowicach w 2024 r. nadzorował **273** obiekty obrotu żywnością, w tym:

- 167 sklepów spożywczych, w tym 3 super i hipermarkety,
- 27 kiosków spożywczych,
- 11 aptek,
- 5 magazynów hurtowych, w tym 1 magazyn hurtowy suplementów diety,
- 21 obiektów ruchomych i tymczasowych,
- 12 środków transportu,
- 30 innych zakładów/obiektów obrotu żywnością.

W tej grupie obiektów przeprowadzono **309 kontroli** sanitarnych, w wyniku których PPIS w Katowicach wydał **2 decyzje** administracyjne. Za stwierdzone usterki sanitarne nałożył **15 grzywien w drodze mandatów karnych, na łączną kwotę 3 150,00 zł.**

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- brak bieżącej czystości i porządku w obiekcie,
- oferowanie do sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub dat minimalnej trwałości,
- eksponowanie środków spożywczych na ladzie sprzedaży bez zabezpieczenia przed wtórnym zanieczyszczeniem od strony klienta.

W roku 2024 **złożono do ŚPWIS 2 wnioski o wymierzenie kar pieniężnych**, w tym 1 za prowadzenie działalności bez złożonego wniosku o zatwierdzenie oraz wpis do rejestru zakładów, 1 za prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzenia.

W obiektach obrotu żywnością **pobrano do badań laboratoryjnych 53 próby** żywności z czego **zakwestionowano 3 próby**. Przyczyną kwestionowania było:

- wykrycie szczepów *Escherichia coli* opornych na cefalosporyny w filecie z piersi indyka - 1 próba;
- wykrycie bakterii *Salmonella Enteritidis* w 25 g w mięsie z piersi kurczaka - 2 próby.

Super i hipermarkety oraz sklepy należące do sieci: „Żabka”, „Biedronka”, „Lidl”, „Aldi”

W minionym roku PPIS w Katowicach nadzorował na terenie miasta **3 super- i hipermarkety**, tj.:

- 1 sklep sieci Kaufland,
- 1 sklep sieci Auchan,
- 1 sklep sieci Carrefour.

W sklepach tych przeprowadzono **7 kontroli** sanitarnych. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Ponadto na terenie miasta znajdowały się:

- 21 sklepów sieci Żabka,
- 8 sklepów sieci Biedronka,
- 3 sklepy sieci Lidl,
- 1 sklep sieci Aldi,
- 1 sklep sieci Stokrotka.

W sklepach należących do sieci „Żabka” przeprowadzono łącznie **8 kontroli** sanitarnych. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych obiektów w większości nie budził zastrzeżeń. W **1 przypadku** za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny, na osobę odpowiedzialną nałożono **grzywnę w drodze mandatu karnego o łącznej sumie 150,00 zł.**

W sklepach należących do sieci „Biedronka” przeprowadzono **8 kontroli** sanitarnych i nałożono **2 grzywny w drodze mandatów karnych o łącznej sumie 300,00 zł**, za oferowanie do sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości.

W sklepach należących do sieci „LIDL”, „Aldi”, „Stokrotka” łącznie przeprowadzono **13 kontroli** sanitarnych. W sklepie sieci „Stokrotka” za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, nałożono **1 grzywnę w drodze mandatu karnego o łącznej kwocie 100,00 zł.** Na sklep sieci „Aldi” wydano **1 decyzję** zarządzającą przywrócenie właściwego stanu sanitarnego - technicznego, której wykonanie potwierdzono podczas kontroli sprawdzającej.

Targowiska

Na terenie miasta funkcjonują **2 targowiska miejskie**, tj. przy ul. Dąbrowskiego oraz ul. 11 Listopada, gdzie prowadzona jest sprzedaż detaliczna środków spożywczych, w tym warzyw i owoców oraz mięsa i wyrobów wędliniarskich w **16 kioskach**. W roku 2024 przeprowadzono **14 kontroli**. Stan sanitarno-higieniczny w większości obiektów na terenie targowisk nie budził zastrzeżeń. W **3 przypadkach** nałożono **grzywny w drodze mandatów karnych, na łączną kwotę 500,00 zł** za nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych oraz nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny.

Obiekty ruchome i tymczasowe

W ewidencji PPIS w Katowicach w 2024 roku figurowało **21 ruchomych i tymczasowych punktów sprzedaży**. W tej grupie obiektów przeprowadzono **7 kontroli sanitarnych** i nałożono **2 grzywny w drodze mandatów karnych, na łączną kwotę 500, 00 zł** za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny w obiekcie.

5. Zakłady żywienia zbiorowego

Na terenie miasta w 2024 r. działały **144 obiekty żywienia zbiorowego**, w tym:

- 32 restauracje i bary,
- 40 zakładów małej gastronomii,
- 10 zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych,
- 4 stołówki pracownicze,
- 1 bufet przy zakładzie pracy,
- 3 bloki żywienia w szpitalach,
- 4 bloki żywienia w domach opieki społecznej,
- 8 stołówek w żłobkach i domach małego dziecka,
- 12 stołówek szkolnych,
- 24 stołówki w przedszkolach,
- 6 innych zakładów żywienia.

Przeprowadzono w nich **104 kontrole**, w trakcie których nałożono **9 grzywien w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 2150,00 zł**. Do najczęstszych uchybień stwierdzonych w w/w obiektach należały.:

- brak bieżącej czystości i porządku,
- niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych,
- brak uzupełnianych na bieżąco rejestrów kontrolnych w dokumentacji dobrej praktyki higienicznej.

Ponadto PPIS w Katowicach wydał **2 decyzje** zarządzające przywrócenie właściwego stanu sanitarnego, których wykonanie potwierdzono podczas przeprowadzonych kontroli sprawdzających.

W roku 2024 **złożono do ŚPWIS 3 wnioski o wymierzenie kary pieniężnej**, w tym 1 za prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie oraz o wpis do rejestru zakładów oraz 2 za prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzenia.

W zakładach żywienia zbiorowego **pobrano 10 prób do badań laboratoryjnych**. Nie stwierdzono prób kwestionowanych.

6. Import, eksport

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach granicznej kontroli sanitarnej, wykonano **176 kontroli**.

Skontrolowano 176 partii środków spożywczych z eksportu (tj. pieczywo i wyroby piekarniczo – ciastkarskie). Wydano **176** świadectw jakości zdrowotnej produktów z eksportu.

Wstępnej ocenie organoleptycznej, obecności zanieczyszczeń oraz ocenie oznakowania poddano **176** partii żywności.

7. Środki transportu żywności

Nadzorowi PPIS w Katowicach podlegają również środki transportujące żywność. W roku 2024 w ewidencji znajdowało się **12 środków transportu**, w których przeprowadzono **6 kontroli** sanitarnych. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

IV. Jakość wody

1. Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) kontynuował nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi były wykonywane **na terenie miasta Siemianowice Śląskie** w tak zwanych „punktach zgodności” tj. **9 stałych punktach monitoringowych** wyznaczonych na miejskiej sieci dystrybucyjnej przez Wodociągi Siemianowickie Aqua- Sprint Sp. z o.o. oraz w **3 punktach** próbkobiorczych wyznaczonych przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. zlokalizowanych w strefie zasilania w wodę miasta Siemianowice Śląskie (na tzw. „studniach” wodomierzowych).

Liczba raportowanych próbek wody pobranych na terenie miasta przez Wodociągi Siemianowickie Aqua-Sprint Sp. z o.o. i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. **w ramach prowadzenia wewnętrznej kontroli jakości wody** wynosiła łącznie w 2024 roku:

- 63 próbki do badań fizykochemicznych,
- 63 próbki do badań bakteriologicznych.

Dodatkowo **w ramach urzędowej kontroli jakości wody** przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach w 2024 roku pobrano:

- 28 próbek do badań fizykochemicznych,
- 25 próbek do badań bakteriologicznych.

Po podsumowaniu wszystkich wyników badań wody wykonanych w 2024 roku stwierdzono, że w zakresie badanych parametrów grupy A i grupy B **woda na terenie miasta Siemianowice Śląskie spełniała wymagania określone dla wody przeznaczonej do spożycia** przez ludzi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Dodatkowo w roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach przeprowadził szkolenie dla przedstawicieli przedsiębiorstw wodociągowych w zakresie pobierania próbek wody do badań laboratoryjnych.

2. Badania jakości wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella sp.

Legionella jest bakterią, która występuje w zbiornikach wodnych, sieciach wodociągowych, systemach klimatyzacji czy basenach.

Bakterie z rodzaju *Legionella* występują powszechnie w przyrodzie. Naturalnym środowiskiem występowania bakterii *Legionella* są wody śródlądowe, powierzchniowe

i gruntowe. Do sztucznych rezerwuarów bakterii należą między innymi systemy dystrybucji wody ciepłej. Do zakażenia dochodzi przez wdychanie skażonego bakteriami z rodzaju *Legionella* aerozolu wodno-powietrznego, który przedostaje się do dróg oddechowych.

W 2024 roku kontynuowano prowadzone w latach wcześniejszych badania jakości wody ciepłej w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne. Badania wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella* sp. wykonano w **4 obiektach** tj. 2 szpitalach i 2 domach pomocy społecznej.

W ww. obiektach pobrano łącznie **20 próbek wody ciepłej** (w roku 2023 – 27) do badań laboratoryjnych. Obecność bakterii *Legionella* sp. w liczbie przekraczającej wartość dopuszczalną określoną w przepisach prawnych stwierdzono w **4 próbkach** (w roku 2023 – 3).

W związku z przekroczeniami parametrów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach wydał **1 decyzję administracyjną** nakazującą doprowadzenie jakości wody ciepłej do odpowiednich wymagań. Decyzja administracyjna dotyczyła szpitala Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela przy ul. Jana Pawła II 2. Zarządzenia decyzji zostały wykonane.

3. Pływalnie

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach w roku 2024 znajdowały się **4 pływalnie** tj.

- Pływalnia w Kompleksie Sportowym „Michał” przy ul. Orzeszkowej 1,
- Pływalnia Miejska przy ul. Śniadeckiego 11,
- Pływalnia w Zespole Szkół Sportowych ul. Mikołaja 3,
- Pływalnia odkryta na terenie Kompleksu Sportowego „Pszczelnik”.

W 2024 roku skontrolowano wszystkie pływalnie przeprowadzając **5 kontroli sanitarnych**. Stan sanitarny obiektów ocenia się jako dobry. Natryski, przebieralnie, pomieszczenia sanitarno- higieniczne były w dobrym stanie sanitarno- technicznym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach prowadził nadzór nad jakością wody na pływalniach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230). W **ramach kontroli urzędowej** pobrano **14** próbek wody na pływalniach z niecek basenowych i systemów cyrkulacji oraz **3** próbki wody ciepłej z natrysków na pływalniach. **W ramach prowadzonego nadzoru** nad realizacją harmonogramu badań wody **przez zarządzających pływalniami** w 2024 roku zarejestrowano **191** wyników badań wody z niecek basenowych i systemów cyrkulacji oraz **5** wyników badań wody ciepłej pobranej z natrysków na pływalniach.

Zdjęcie: Pływalnia odkryta na terenie Kompleksu Sportowego „Pszczelnik”.

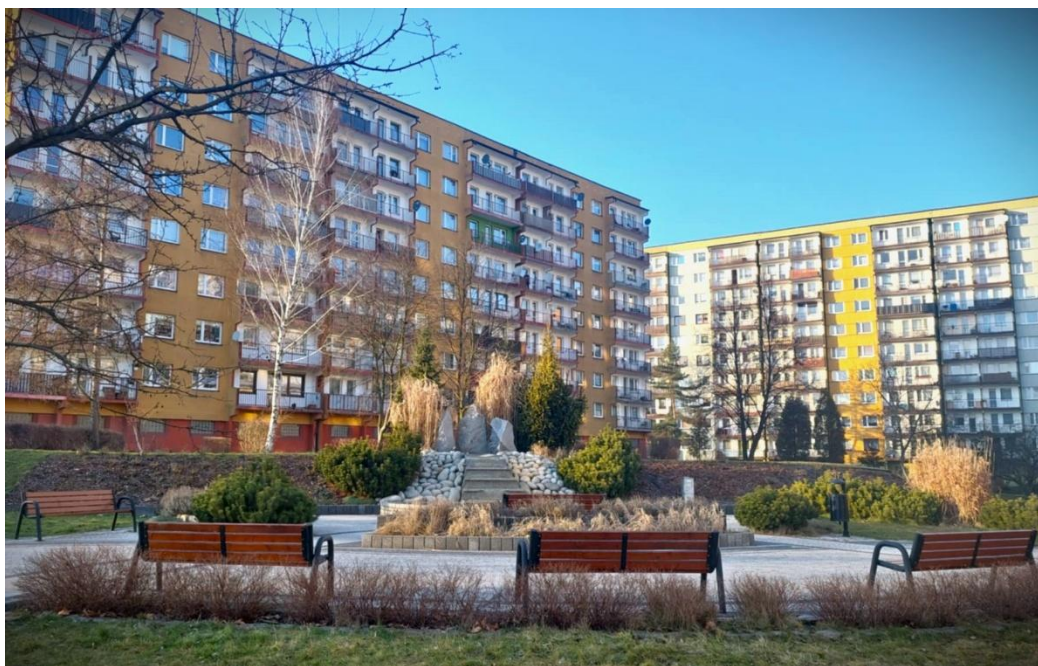
W roku 2024 **pobrano łącznie 213 próbek** (w roku 2023 – 216) **wody na pływalniach** (kontrola urzędowa i kontrola wewnętrzna). **Nieprawidłowości** stwierdzono w **14** próbkach wody (w roku 2023 – 13) Nieprawidłowości dotyczyły głównie podwyższonej zawartości chloroformu oraz obecność bakterii Legionella sp. w wodzie ciepłej w natryskach na pływalni.

W przypadku wystąpienia kwestionowanych parametrów zarządzający podejmował działania naprawcze mające na celu poprawę jakości wody polegające na znacznej wymianie wody w nieckach basenowych, zwiększeniu częstotliwości płukania złóż filtracyjnych oraz zastosowaniu odpowiednich środków poprawiających parametry fizykochemiczne wody. W przypadku występowania podwyższonej liczby bakterii *Legionella* sp. w wodzie ciepłej w natryskach była stosowana dezynfekcja termiczna wewnętrznej instalacji wodnej.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach wydał łącznie **4 decyzje – roczne oceny jakości wody na pływalniach** (które dotyczyły eksploatacji pływalni w roku 2023) w tym **3 decyzje** w których stwierdzono, że eksploatacja pływalni była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z pływalni oraz **1 decyzję**, w której wskazano na konieczność podjęcia przez zarządzającego działań mających na celu poprawę parametrów jakości wody w zakresie zmniejszenia zawartość ubocznych produktów dezynfekcji (chloroform, mętność) dot. pływalni odkrytej na terenie Kompleksu Sportowego „Pszczelnik”.

V. Stan sanitarny obiektów i miejsc użyteczności publicznej

Obiekty użyteczności publicznej są to budynki ogólnodostępne, pełniące różnorodne funkcje użytkowe i usługowe zgodnie z potrzebami społeczności.

Zdjęcie: Siemianowice Śląskie – Osiedle Korfantego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w roku 2024 nadzorował **234 obiekty użyteczności publicznej** zlokalizowane na terenie miasta Siemianowice Śląskie, w których przeprowadzono **144 kontrole**. W wyniku tych działań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach wydał **1 decyzję administracyjną** zarządzającą przywrócenie właściwego stanu sanitarno-higienicznego zakładu fryzjerskiego.

Kontrolą objęto:

- hotele i obiekty hotelarskie – skontrolowano 5 spośród 5 ujętych w ewidencji;
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej – skontrolowano 21 spośród 117 ujętych w ewidencji;
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej – skontrolowano 6 spośród 8 ujętych w ewidencji;
- noclegownie – skontrolowano 1 ujętą w ewidencji;
- ustępy publiczne ogółem – skontrolowano wszystkie spośród 4 ujętych w ewidencji;
- obiekty sportowe – skontrolowano 5 spośród 7 ujętych w ewidencji;
- obiekty kulturalno-widowiskowe – skontrolowano 7 spośród 8 ujętych w ewidencji;
- tereny rekreacyjne – skontrolowano wszystkie spośród 15 ujętych w ewidencji;
- targowiska – skontrolowano 2 spośród 2 ujętych w ewidencji;
- cmentarze – skontrolowano 7 spośród 8 ujętych w ewidencji;
- inne obiekty użyteczności publicznej (tj. pływalnie kryte i odkryte, apteki, zakłady pogrzebowe, stacje paliw, sklepy z odzieżą używaną, administracje, wspólnoty, posesje) – skontrolowano 29 spośród 59 ujętych w ewidencji.

1. Obiekty użyteczności publicznej

Obiekty świadczące usługi hotelarskie

Do tej grupy obiektów zaliczono hotel, hotel pracowniczy i pokoje gościnne. **Stan higieniczno-sanitarny i techniczny** pokoi mieszkalnych wraz z wyposażeniem, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i gospodarczych, ciągów komunikacyjnych wraz z wyposażeniem **nie budził zastrzeżeń**. Ocenie poddawano również zaopatrzenie w wodę do spożycia, zaopatrzenie i przechowywanie środków czystości oraz preparatów dezynfekcyjnych,

postępowanie z bielizną, gospodarkę odpadami komunalnymi, odprowadzanie ścieków bytowo-gospodarczych oraz dbałość o czystość terenu wokół obiektu.

Zdjęcie: Siemianowice Śląskie – Hotel Kołodziej

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym oraz sanitarno-technicznym.

Strefa „BEAUTY” (zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne, odnowy biologicznej) i tatuażu

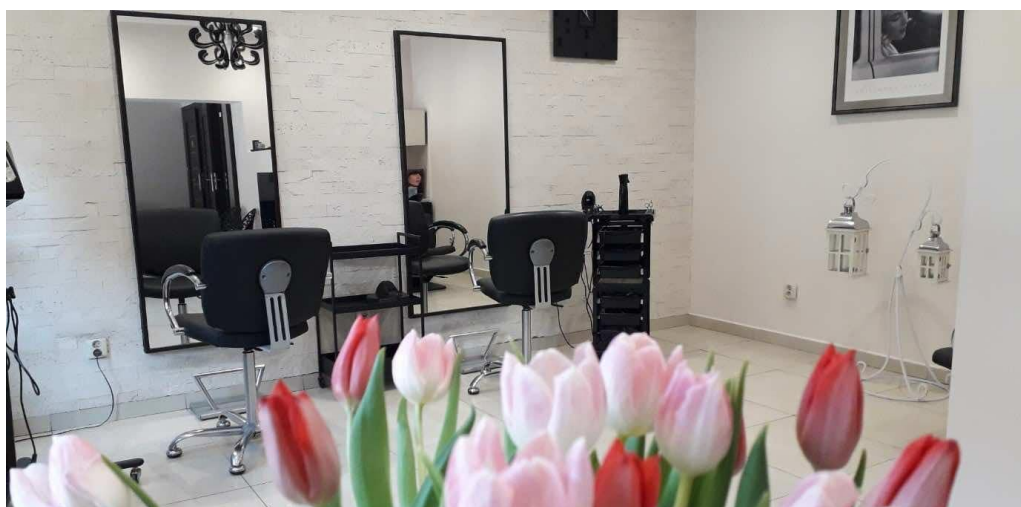
W skład sektora „beauty” wchodzi: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne, odnowy biologicznej i tatuażu. Obecnie brak jest aktu prawnego w sprawie szczegółowych wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej, co znacznie utrudnia nadzór nad obiektami stanowiącymi największą grupę nadzorowanych obiektów użyteczności publicznej.

W czasie kontroli przeprowadzano działania edukacyjno-informacyjne w zakresie procesów sterylizacji i dezynfekcji narzędzi oraz dezynfekcji sprzętu i wyposażenia. Zwracano również uwagę na postępowanie z odpadami, bielizną, na stan sanitarny i techniczny obiektów. W zakładach, w których wykonywane są zabiegi mogące powodować naruszenie ciągłości tkanki zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2024r. poz. 924 z późn. zm.) wdrożone były procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Systematycznie zwiększa się liczba zakładów kosmetycznych, w których narzędzia poddawane są sterylizacji w autoklawach, bądź właściciele zawierają umowy z podmiotami zewnętrznymi na wykonywanie takiej usługi.

W związku z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium kontynuowano kontrole tych obiektów pod kątem udostępniania usług osobom małoletnim, przestrzegania zakazu reklamy lub promocji usług dotyczących udostępniania solarium, umieszczania czytelnych i widocznych informacji o treści „Zakaz udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia”.

W ww. zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zdjęcie :Siemianowicach Śląskich - Zakład fryzjerski

Stan sanitarny większości zakładów usługowych **oceniono jako dobry**.

Wyjątek stanowił **1 zakład fryzjerski**, w którym stwierdzono zawilgocony z zaciekami sufit w pomieszczeniu socjalnym dla pracowników oraz uszkodzoną tapicerkę taboretu fryzjerskiego. Na powyższe nieprawidłowości PPIS w Katowicach wydał **decyzję administracyjną** z terminem wykonania w 2025 roku.

Ponadto w ramach działań edukacyjno-informacyjnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach dwukrotnie zorganizował **szkolenie „Dbamy o siebie – żyjemy zdrowo”**, którego adresatami były osoby z branży beauty.

Celem szkoleń było poszerzenie wiedzy na temat dezynfekcji i sterylizacji narzędzi, poprawy warunków higienicznych, uświadomienia znaczenia i konieczności stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, BHP w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów kosmetycznych stosowanych w strefie Beauty.

Środki transportu

W roku 2024 kontroli poddano **3 samochody służące do przewozu zwłok i szczątków** wykorzystywanych przez zakłady pogrzebowe. Wszystkie skontrolowane środki transportu utrzymane były **w prawidłowym stanie sanitarno-higienicznym**.

Skontrolowane samochody należące do zakładów pogrzebowych są przystosowane do przewozu zwłok, trwale oznakowane i utrzymane w prawidłowym stanie sanitarnym. Kabiny kierowców są całkowicie odizolowane od części ładunkowej. Podłogi są zmywalne, odporne na działanie środków dezynfekcyjnych. Samochody wyposażone są w worki, środki do dezynfekcji oraz odzież ochronną tj. gumowe rękawice, maseczki, kombinezony.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W grupie tej znajdują się zakłady o różnym profilu działalności:

- domy pomocy społecznej,
- placówki zapewniające całodobową opiekę,
- inne jednostki pomocy społecznej.

Są to obiekty zapewniające dzienną lub całodobową opiekę i wsparcie osobom niepełnosprawnym, w podeszłym wieku, chorym, świadczące usługi bytowe, opiekuńcze, pielęgnacyjne, wspomagające i edukacyjne.

Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na gospodarowanie odpadami medycznymi i komunalnymi, postępowanie z bielizną czystą i brudną oraz utrzymanie bieżącej czystości obiektów i ich otoczenia. Stan sanitarny **oceniono jako dobry**.

Noclegownie

Noclegownia Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta przy ul. Sobieskiego 21- to obiekt przystosowany do udzielania pomocy osobom bezdomnym. Zapewniając im schronienie, umożliwiając tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia. Noclegownia wyposażona jest w podstawowy sprzęt (łóżka, szafki, krzesła, stoliki). W jej skład wchodzi pomieszczenia mieszkalne i sanitarne (natryski i toalety). Za utrzymanie prawidłowego stanu sanitarno-porządkowego odpowiadają pensjonariusze.

Stan sanitarny skontrolowanej noclegowni **oceniono jako dostateczny**.

Ustępy publiczne

Stan sanitarny skontrolowanych ustępów publicznych oraz toalet ogólnodostępnych zlokalizowanych w centrach handlowych **oceniano jako dobry**. Obiekty wyposażone były w wystarczającą ilość środków dezynfekcyjnych, czystościowych i higienicznych. Dezynfekcja urządzeń sanitarnych odbywała się z dostateczną częstotliwością, a postępowanie z odpadami komunalnymi było prawidłowe.

Obiekty sportowe

Obiekty sportowe przeznaczone są do uprawiania sportu wewnątrz budynków (sale ćwiczeń, hale sportowe, korty tenisowe, kręgielnia) oraz na zewnętrznych zagospodarowanych terenach sportowych, przeznaczonych do uprawiania aktywności na świeżym powietrzu (stadion, boiska, korty tenisowe). W trakcie czynności kontrolnych oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń obiektów, prawidłowe przechowywanie sprzętu sportowego, stan sanitarno-higieniczny zaplecza sanitarnego, jego wyposażenie i zaopatrzenie w środki czystości i higieniczne, gospodarkę odpadami, czystość otoczenia.

Biorąc powyższe pod uwagę skontrolowane obiekty **oceniono jako dobre**.

Obiekty kulturalno-widowiskowe

Grupa ta obejmuje: muzeum, ośrodki kultury i obiekty widowiskowe. Obiekty te są bardzo zróżnicowane pod względem funkcjonalnym, budowlanym i architektonicznym. W skład obiektów wchodzi sale widowiskowe, garderoby, szatnie, toalety z rozdziałem na damskie i męskie. Pomieszczenia te **utrzymane były czysto, w dobrym stanie** sanitarno-technicznym, a zapas środków czystościowych i dezynfekcyjnych był wystarczający.

Zdjęcie: Siemianowickie Centrum Kultury - Zameczek

Tereny rekreacyjne

Do grupy tej zaliczamy parki, zieleńce, skwery, place zabaw, wodne place zabaw, piaskownice. Są to kompleksy lub zespoły zieleni mające publiczne przeznaczenie, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne i zdrowotne. Skontrolowane tereny rekreacyjne utrzymane **były w prawidłowym stanie sanitarno-higienicznym**.

Terenom rekreacyjnym towarzyszy często infrastruktura sportowa. Na bieżąco dokonywany jest przegląd urządzeń zabawowych, wymiana piasku w piaskownicach i na podłożach placów zabaw, przegląd ławek, koszy na śmieci. Przy piaskownicach ustawione były tabliczki informujące o zakazie wprowadzania psów oraz regulaminy korzystania z placów zabaw, w których także ujęty jest zakaz palenia wyrobów tytoniowych.

Zdjęcie: Siemianowice Śląskie - Wodny Ogród dr Jordana

Targowiska

W trakcie kontroli placów targowych oceniano bieżącą czystość targowisk oraz otoczenia, sposób zagospodarowania odpadów komunalnych, stan techniczno-sanitarny oraz wyposażenie toalet dla klientów, a także zaopatrzenie w wodę. Bieżąca czystość była zachowana, gospodarka odpadami prawidłowa, toalety dla klientów utrzymane były czysto. Stan sanitarny targowisk **ocenia się jako dobry**.

Cmentarze

Kontrole sanitarne cmentarzy dotyczyły utrzymania porządku, właściwego postępowania w zakresie gromadzenia i odbioru odpadów komunalnych, odpowiedniego stanu punktów poboru wody oraz stanu ogrodzenia. W czasie kontroli **nie stwierdzono nieprawidłowości**. Stan sanitarno-porządkowy ocenia się jako dobry. Obiekty zaopatrzone są w tabliczki z regulaminami, w których m.in. zawarta jest informacja o zakazie palenia wyrobów tytoniowych oraz wprowadzania psów. Na niektórych cmentarzach toalety dostępne są w części administracyjnej obiektu.

W roku 2024 wydano **5 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji**, z czego 2 wykonano pod nadzorem PPIS w Katowicach.

Osoby przeprowadzające ekshumację stosowały środki ochrony osobistej. W trakcie ekshumacji wydobytą z grobu ziemię umieszczano na powierzchni zabezpieczonej nieprzepuszczalną, wytrzymałą matą. Po wydobyciu szczątków, groby dezynfekowano i zasypywano ziemią wydobytą z grobu. Transport szczątków odbywał się środkami transportu przeznaczonymi do przewozu zwłok.

Ponadto na wniosek Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie wydano **8 postanowień w sprawie sprowadzenia do kraju zwłok z zagranicy**.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Do grupy tej należą zakłady pogrzebowe, apteki, stacje paliw, sklepy z odzieżą używaną. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów **oceniono jako dobry**. Obiekty wyposażone były w dostateczną ilość środków czystościowych, dezynfekcyjnych i higienicznych. Postępowanie z odpadami komunalnymi było prawidłowe. Otoczenie obiektów nie budziło zastrzeżeń.

Imprezy masowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2024r. **zaopiniował 2 wnioski organizatorów dot. organizacji imprez masowych**. Opinii negatywnych nie wydano. W roku 2024 skontrolowano przebieg imprezy masowej pn. „**40. Dni Siemianowic Śląskich**” zorganizowanej na terenie Parku Tradycji przy ul. Orzeszkowej 12.

W trakcie wydarzenia skontrolowano teren, na którym organizowana była impreza, kabiny sanitarne typu TOI-TOI, stanowiska do mycia rąk, sposób postępowania z odpadami komunalnymi. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Gospodarka odpadami komunalnymi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2024 roku kontynuował nadzór nad gospodarką odpadami komunalnymi na terenie miasta. W trakcie kontroli zwracano uwagę na zagospodarowanie odpadów komunalnych i zachowanie ciągłości ich odbioru.

Odpady komunalne z terenu miasta odbierane były w sposób zorganizowany przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. Siemianowice Śląskie ul. Śmiłowskiego 15 na podstawie zawartych umów i zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Zdjęcie: Wiata śmietnikowa na jednym z Siemianowickich osiedli mieszkaniowych

W mieście funkcjonuje selektywne zbieranie odpadów typu papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, odpady ulegające biodegradacji, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane, zużyty sprzęt elektryczny, zużyte baterie. W roku 2024 zgłoszono jeden wniosek mieszkańca dotyczący nieprawidłowej gospodarki odpadami. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zasadności wniesionej interwencji w tym zakresie.

W mieście wciąż stwierdza się **występowanie dzikich wysypisk**, które są nie tylko problemem estetycznym, ale mogą także stanowić zagrożenie dla mieszkańców.

W związku z tym w 2024 roku dokonano wizji objazdowej terenu miasta Siemianowice Śląskie, w której wzięli udział przedstawiciele Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta

Siemianowice Śląskie oraz przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach. O wynikach wizji objazdowej miasta poinformowano Urząd Miasta Siemianowice Śląskie w celu podjęcia działań zmierzających do przywrócenia właściwego stanu sanitarno-porządkowego miasta. W odpowiedzi poinformowano, że zaśmiecone tereny gminne zostały uprzątnięte w całości lub częściowo i są stale nadzorowane. Jeden z zaśmieconych terenów został objęty monitoringiem w celu ustalenia sprawców podrzucania odpadów. Ponadto wystosowano pismo do Straży Miejskiej oraz Wydziału Gospodarki Odpadami o konieczności zobligowania właścicieli terenów prywatnych do uprzątnięcia zalegających tam odpadów.

3.Akcje deratyzacyjne

W ramach wiosennej i jesiennej akcji odszczurzania na terenie miasta Siemianowice Śląskie, **skontrolowano ogółem 74 posesje**. Za przeprowadzenie akcji odpowiedzialne były administracje, właściciele i zarządcy nieruchomości, którzy zlecali wykonanie prac gospodarzom lub specjalistycznym firmom DDD.

Skontrolowane posesje były prawidłowo przygotowane do akcji odszczurzania. Ganki piwniczne oraz tereny wokół posesji były uporządkowane. Drzwi wejściowe do piwnic oraz miejsca wyłożenia trutek przeciw gryzoniom oznakowano odpowiednimi informacjami ostrzegawczymi.

VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2024 roku nadzorował łącznie **71 stałych obiektów nauczania i wychowania**. Były to przede wszystkim szkoły wszystkich typów i stopni, a także żłobki, przedszkola, placówki pracy pozaszkolnej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki wsparcia dziennego. Ponadto nadzorem objęto **19 turnusów w placówkach sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży**.

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego w roku 2024 **przeprowadzono łącznie 49 kontroli** sanitarnych, w tym 45 w placówkach szkolno – wychowawczych, tj. 4 w żłobkach, 20 w przedszkolach, 20 w szkołach różnego typu, 1 w ognisku pracy pozaszkolnej oraz 4 kontrole w placówkach sezonowych.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach w 2024 roku wpłynął 1 wniosek o wydanie decyzji sanitarnej w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w placówkach, w których planowany był pobyt dzieci do lat 3. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony.

Podczas bieżącego nadzoru nad placówkami oświatowo-wychowawczymi szczególną uwagę zwracano na:

- stan sanitarno-techniczny budynków i pomieszczeń, w których funkcjonują;
- sposób stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, prawidłowość ich przechowywania, oznakowania i etykietowania opakowań oraz dostępność uczniów i nauczycieli do informacji zawartych w kartach charakterystyki;
- warunki oraz sposób sprawowania opieki zdrowotnej nad uczniami w gabinetach profilaktyki i pomocy przedlekarskiej w szkołach;
- warunki do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży;
- formy dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach;
- posiadanie przez placówki certyfikatów zgodności z Polską Normą na meble edukacyjne i sprzęt sportowy;
- warunki sanitarnie zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży;
- przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Budynki skontrolowanych placówek przystosowane są do potrzeb użytkowników, a ich stan sanitarno-higieniczny oceniono jako dobry. Zapewniono prawidłowe warunki higieniczno-sanitarne zaplecza sanitarnego i jego wyposażenia. Zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej wody przy umywalkach, mydła w płynie w dozownikach, elektrycznych suszarek do suszenia rąk bądź papierowych ręczników, papieru toaletowego w kabinach ustępowych lub w ich obrębie.

W ramach *nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży* w 2024 roku PPIS w Katowicach nadzorował **19 szkół** różnego typu. **Skontrolowano 16 szkół** przeprowadzając w nich **20 kontroli** sanitarnych.

Kontrole sanitarne przeprowadzone w 2024 roku potwierdziły **dobry stan sanitarny i techniczny większości placówek oświatowo – wychowawczych** funkcjonujących na terenie miasta.

W wyniku stwierdzenia naruszeń PPIS w Katowicach w 2024r. wydał **2 decyzje** zarządzające, które dotyczyły:

- **II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Matejki**, ul. Leśna 1, gdzie stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno – techniczny ogrodzenia budynku szkoły, schodów oraz kolumny podpierającej balkon przy dawnym wejściu - z terminem realizacji do dnia 31.08.2025r.
- **Niepublicznego „Bajkowego Przedszkola”**, ul. Kazimierza Pułaskiego 3, gdzie stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno – higienicznego ścian i sufitów powyżej płytek ceramicznych w dwóch kabinach ustępowych w pomieszczeniu sanitarnym przy oddziałach dzieci młodszych, nawierzchni parkietu w sali do zajęć ruchowych przy oddziale dzieci starszych, w sali zajęć dla dzieci młodszych oraz w pomieszczeniu stałej sypialni - z terminem realizacji do dnia 31.05.2025r.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

Wychowanie fizyczne to zamierzone i świadome działanie ukierunkowane na kształtowanie postaw prospołecznych wśród uczniów, wspieranie rozwoju fizycznego i zdrowia oraz kształtowanie trwałego obyczaju aktywności fizycznej

Skontrolowane placówki posiadały wystarczające **warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego** oraz posiadały certyfikowane urządzenia i sprzęt sportowy.

Opieka medyczna w szkołach

Szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z opieki pielęgniarki lub higienistki w szkolnych gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. We wszystkich skontrolowanych szkołach funkcjonowały samodzielne gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej (do własnej dyspozycji).

W roku 2024 w związku z rozpoczęciem realizacji programu szczepień dobrowolnych pn. *Program szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)* którego głównym założeniem jest ułatwienie dostępności szczepień dla dzieci w wieku 9 – 14 lat, przeprowadzono kontrolę wszystkich szkolnych gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach podstawowych. Przeprowadzone kontrole sanitarne gabinetów wykazały, że utrzymane były one we właściwym stanie sanitarnym. Ponadto w ramach realizacji programu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach prowadził działania edukacyjno-informacyjne dla dyrektorów szkół mające na celu zachęcenie jak największej liczby placówek do jego realizacji. Przeprowadzone zostały szkolenia dla koordynatorów i dyrektorów szkół. Ponadto zorganizowano dodatkowe szkolenie on-line dla rodziców uczniów szkół podstawowych. ***W wyniku prowadzonych działań na terenie szkół zaszczepionych zostało 36 uczniów.***

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

W roku 2024 prowadzono nadzór w zakresie posiadania przez szkoły substancji i preparatów chemicznych w szkolnych pracowniach.

W skontrolowanych pracowniach chemicznych, w których stwierdzono posiadanie substancji chemicznych i ich mieszanin, przedłożono do wglądu aktualne ich spisy oraz karty charakterystyki. Substancje chemiczne i ich mieszaniny były prawidłowo oznakowane i właściwie przechowywane.

Zapewnienie uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych placówkach szkoła

powinna zapewnić uczniom możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych na terenie placówki. Skontrolowane w 2024 roku placówki spełniały ten wymóg.

Zagęszczenie i mikroklimat w pomieszczeniach lekcyjnych

W 2024r. we wszystkich skontrolowanych placówkach zagęszczenie uczniów w salach lekcyjnych utrzymywało się na podobnym poziomie jak w poprzednich latach. W salach lekcyjnych zapewniona była właściwa temperatura oraz sprawnie działająca wentylacja, co potwierdzone było przedłożonymi przez dyrektorów placówek protokołami z corocznych przeglądów. Zapewniono możliwość bezpośredniego wietrzenia pomieszczeń oraz tam gdzie było to konieczne zabezpieczono okna przed nadmiernym nasłonecznieniem.

W szkołach funkcjonowały świetlice prowadzące działalność opiekuńczo – wychowawczą w godzinach dostosowanych do potrzeb uczniów i ich rodziców/opiekunów prawnych.

Dostosowanie mebli do zasad ergonomii

Jednym z zadań w zakresie wychowania zdrowotnego jest kształtowanie u dzieci przedszkolnych i szkolnych prawidłowej postawy ciała. Dokonując **oceny mebli** w placówkach oświatowych zwracano uwagę na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci i uczniów, ich oznakowanie, odpowiednie zestawienie i ich stan techniczny oraz posiadanie przez nie certyfikatu. Wszystkie skontrolowane placówki posiadały meble zgodne z Polska Normą.

W tym zakresie przeprowadzono badania dotyczące oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii wśród uczniów klas IV – VIII 2 szkół podstawowych. Ogółem oceniono dostosowanie stolików i krzeseł do wzrostu uczniów w 10 oddziałach szkół podstawowych - oceniono 189 stanowisk.

Ocena stanowisk pracy we wszystkich oddziałach wykazała prawidłowe zestawienie mebli edukacyjnych. Meble posiadały stosowne certyfikaty oraz oznakowane były kolorami lub numerami, zgodnie z obowiązującymi normami w tym zakresie.

ROZMIAR STOŁU I KRZESŁA NR	KOLOR	WYSOKOŚĆ SIEDZISKA	WYSOKOŚĆ PULPITU	WZROST DZIECI (bez butów)
0	BIAŁY	210	400	od 800 do 950
I	POMARAŃCZOWY	260	460	od 930 do 1160
II	FIOLETOWY	310	530	od 1080 do 1210
III	ŻÓŁTY	350	590	od 1190 do 1420
IV	CZERWONY	380	640	od 1330 do 1590
V	ZIELONY	430	710	od 1460 do 1765
VI	NIEBIESKI	460	760	od 1590 do 1880
VII	BRAZOWY	510	820	od 1740 do 2070

Wymagania dotyczące mebli szkolnych wg PN - EN 1729 - 1 : 2007

Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów

W 2024 roku pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w ramach realizacji zadań priorytetowych przeprowadzili w 16 oddziałach w 2 placówkach szkolnych **ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych**. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącymi tornistrów/plecaków szkolnych ich waga nie powinna przekraczać od 10% do 15% masy ciała ucznia. Po przeanalizowaniu wyników pomiarów u **302 uczniów objętych badaniami stwierdzono, że 37 z nich nosiło zbyt ciężkie tornistry/plecaki tj. powyżej 15% masy ciała ucznia**. W związku z powyższym do dyrektorów placówek skierowano wystąpienia dotyczące wdrożenia działań naprawczych m.in. przeprowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców dzieci w przedmiocie problemu ciężkich tornistrów/plecaków.

Żywnienie w placówkach oświatowo-wychowawczych

Prawidłowe żywienie w dzieciństwie i młodości jest warunkiem prawidłowego i harmonijnego wzrastania i dojrzewania, dobrego zdrowia, sprawności fizycznej i zdolności do nauki. Odpowiednie odżywianie wpływa na zdolności poznawcze, koncentrację, a także zdolności uczenia się.

W rejestrze PPIS w Katowicach wpisanych było **12 bloków żywieniowych w szkołach**, w tym 4 placówki, które prowadziły działalność w oparciu o świadczone usługi cateringowe. Łącznie przeprowadzono **10 kontroli w blokach żywienia**. We wszystkich placówkach przypadkach stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.

W roku 2024 PPIS w Katowicach nadzorował **24 kuchnie przedszkolne**. W 16 przedszkolach posiłki przygotowywane były na miejscu, natomiast 8 placówek działało w oparciu o catering. Przeprowadzono w nich **22 kontrole** sanitarne, w 1 przypadku stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny za co nałożono **grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 200,00 zł**. Dotyczyło to Prywatnego Przedszkola Łokietkowo w Siemianowicach Śląskich przy ul. Łokietka 12. W pozostałych przypadkach stan sanitarno-higieniczny był zachowany.

W działających **8 żłobkach**, w tym **5** funkcjonujących w oparciu o catering przeprowadzono łącznie **8 kontroli** sanitarnych. We wszystkich placówkach stan sanitarno-higieniczny był zachowany.

Wszawica

Wszawica w placówkach oświatowych to wciąż bardzo aktualny problem. Mimo, że na rynku dostępnych jest wiele skutecznych preparatów zwalczających wszy, problem występuje cyklicznie, a stereotypowe myślenie o wszawicy jako chorobie wstydlivej nie pomaga w eliminacji tego zjawiska. Dbłość o higienę osobistą i status społeczny nie mają wpływu na częstość jej występowania. Wszawica przestała być problemem epidemiologicznym, natomiast pozostaje istotnym problemem higienicznym znajdującym się w gestii rodziców, placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych. Należy podkreślić, że to właśnie rodzice odgrywają najważniejszą rolę w zwalczaniu wszawicy i ograniczeniu jej rozprzestrzeniania się poprzez systematyczne sprawdzanie głowy dziecka, a w przypadku stwierdzenia wesz lub gnid

podjęcia skutecznego leczenia. Kompetencje Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach sprawowania nadzoru bieżącego sprowadzają się do monitorowania skali problemu oraz wsparcia placówek w działaniach edukacyjno-informacyjnych. Podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę na opracowane przez placówki procedury postępowania w zakresie profilaktyki wszawicy oraz prowadzono edukację w przedmiotowym temacie.

Placówki wypoczynku zimowego i letniego zorganizowanego w obiektach stałych w miejscu zamieszkania

W minionym roku w elektronicznej bazie wypoczynku zostało zgłoszonych 19 turnusów wypoczynku, w tym 13 turnusów wypoczynku letniego (skontrolowano 2 turnusy na których przebywało 160 uczestników) i 6 turnusów wypoczynku zimowego (skontrolowano 2 turnusy na których przebywało 164 uczestników). Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych **nie stwierdzono nieprawidłowości.**

Wszystkich organizatorów wypoczynku letniego jak i zimowego poinformowano drogą elektroniczną o konkursach: na najlepiej zorganizowany wypoczynek letni w miejscu zamieszkania - Lato 2024 „Wakacje: Bezpiecznie, Zdrowo i Zabawnie” oraz - Zima 2024 „Ferie: Bezpiecznie, Zdrowo i Zabawnie”. Przeprowadzono dystrybucję broszur „Bezpieczne Ferie Zimowe” oraz „Bezpieczne Wakacje”.

Wypoczynek w miejscu zamieszkania zorganizowany był w placówkach szkolnych oraz w placówkach pracy pozaszkolnej (np., domy kultury, kluby sportowe). Dla uczestników organizowano zajęcia w formie warsztatów, gier, zabaw, konkursów, zwiedzania wystaw i wycieczek poza miasto.

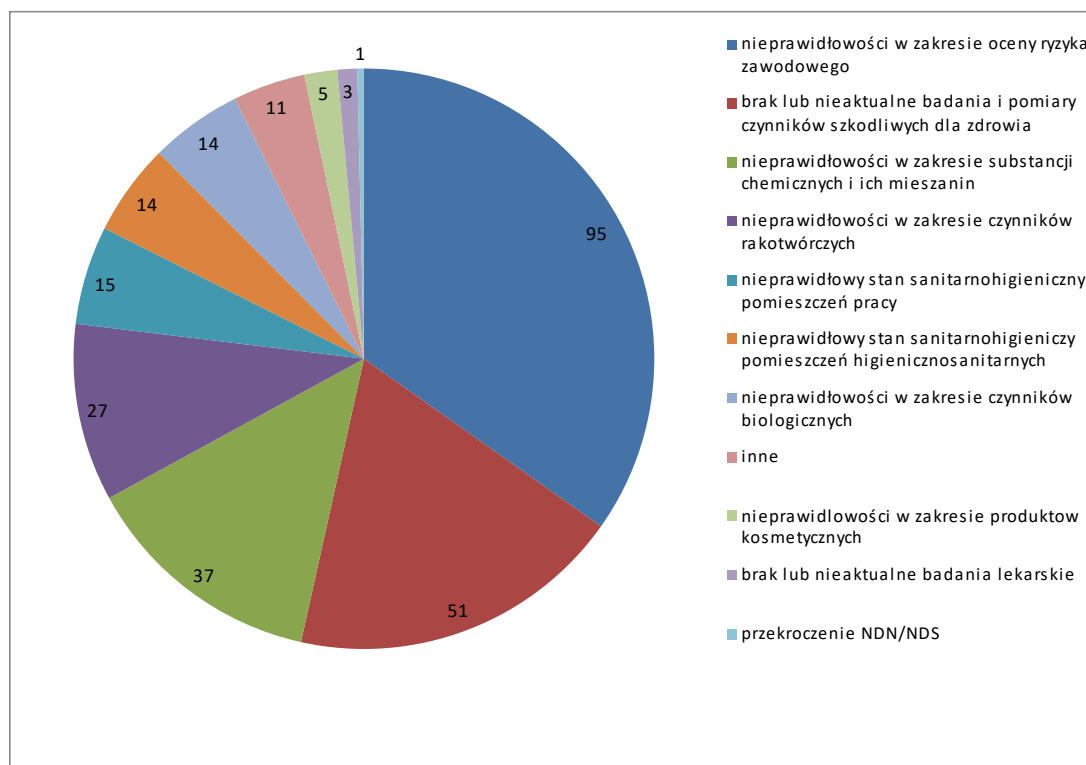
VII. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

1. Stan sanitarno-higieniczny zakładów pracy

Nadzór sanitarny nad warunkami pracy ma na celu przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w aspekcie wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

PPIS w Katowicach na terenie miasta Siemianowice Śląskie obejmuje takim nadzorem ogółem **368 obiektów**. W 2024 roku **skontrolowano 83** zakłady pracy, przeprowadzając **115 kontroli**. Wydano **23 decyzje administracyjne**, nie nałożono grzywnien w drodze mandatu karnego.

Warunki pracy

Wykaz nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli w 2024 roku w Siemianowicach Śląskich.

Pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy. Jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników, poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. W ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami środowiska pracy oraz stanem sanitarnym w zakładach, zostało wydanych **23 decyzji administracyjnych**.

W wyniku podjętych działań w **1 zakładzie** pracy stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu, co skutkowało wydaniem decyzji. PPIS w Katowicach zobowiązał pracodawcę do dokonania doboru indywidualnych ochron słuchu, zaopatrzenia w te ochrony pracowników i obowiązkowego stosowania dobranych ochron słuchu.

Czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

Prowadzony nadzór dotyczył przestrzegania obowiązków w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.

Nadzorem bieżącym objętych było **28 zakładów** pracy, z czego **kontroli poddano 12**. Szczególną uwagę zwracano na narażenie zawodowe pracowników zatrudnionych w zakładach, w których występowały procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W tym zakresie skontrolowano **7 zakładów**, stwierdzając nieprawidłowości w **3** z nich. Odnotowano brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, zatem pracodawca nie poinformował pracowników o badaniach i pomiarach, brak aktualnych kart badań i pomiarów, brak przekazania Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu *Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym*. W związku z tym PPIS w Katowicach wydał **3** decyzje administracyjne.

Na terenie Siemianowic Śląskich nadzorowano również **prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest**, ze względu na jego szkodliwe działanie na organizm człowieka.

W 2024 roku w ww. zakresie przeprowadzono **1 kontrolę sanitarną** na placu budowy, która nie wykazała nieprawidłowości.

W 2024 r. stwierdzono **1 przypadek** choroby zawodowej – pylice płuc: pylica azbestowa oraz pozostałe pylice krzemianowe, gdzie jako czynnik przyczynowy wskazano pyły azbestu.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W 2024 roku w ramach nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono **51 kontroli** w **51 zakładach pracy**, stwierdzając nieprawidłowości w **4** z nich. Odnotowano brak lub nieprawidłowo sporządzone karty charakterystyki, nieprawidłowo sporządzone etykiety wprowadzanych do obrotu mieszanin klasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie, brak zamieszczenia na aukcjach internetowych promujących sprzedaż mieszanin klasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie, wymaganych prawem rodzajów zagrożeń.

PPIS w Katowicach wydał **4** decyzje administracyjne na rzecz firm handlowych.

Produkty biobójcze

W 2024 roku prowadzono nadzór nad przestrzeganiem obowiązków, dotyczących wprowadzania do obrotu, udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych w działalności zawodowej. Produkty biobójcze to produkty do zwalczania organizmów szkodliwych dla zdrowia ludzi lub zwierząt. Jednocześnie mogą one stanowić ryzyko dla ludzi, zwierząt i środowiska. Wzmocnionym nadzorem objęte zostały produkty biobójcze, wykorzystywane do dezynfekcji basenów, zabezpieczania ich przed wzrostem glonów i innych mikroorganizmów, rodentycydów i insektycydów stosowanych do DDD oraz sprzedaż internetowa poprzez platformy e-commerce.

W tym zakresie przeprowadzono **24 kontrole** w **24 zakładach**, które nie wykazały nieprawidłowości.

Czynniki biologiczne

W zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych **czynników biologicznych** oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki, przestrzegania przez pracodawców wymogów obowiązującego przepisu prawa przeprowadzono **16 kontroli** w **16 zakładach**, stwierdzając nieprawidłowości w **1** z nich. Odnotowano nieprawidłowo sporządzoną ocenę ryzyka zawodowego, w której nie uwzględniono narażenia pracowników na działanie szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych, a zatem pracodawca nie poinformował pracowników o ryzyku zawodowym i nie zapewnił szkoleń pracownikom wykonującym prace w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi oraz brak

sporządzonego rejestru prac oraz pracowników wykonujących prace w narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 zagrożenia.

PPIS w Katowicach wydał **1 decyzję administracyjną** na rzecz obiektu administracji publicznej.

Produkty kosmetyczne

W 2024 r. w ramach nadzoru nad przestrzeganiem obowiązków dotyczących wytwarzania, wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych, przeprowadzono **7 kontroli** w **6** zakładach, stwierdzając nieprawidłowości w **1** z nich. Odnotowano nieprawidłowe oznakowanie opakowań wprowadzanych do obrotu produktów kosmetycznych.

PPIS w Katowicach wydał w tym zakresie **decyzję administracyjną**.

2. Choroby zawodowe

PPIS w Katowicach realizując zadania, dotyczące nadzoru nad warunkami pracy prowadził postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych i wydawał imienne decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej, bądź o braku podstaw do jej stwierdzenia. Do celów diagnostyczno-orzecznich w sprawie pracowników występujących o stwierdzenie choroby zawodowej, sporządzane były oceny narażenia zawodowego, uwzględniające informacje dotyczące przebiegu zatrudnienia i narażenia na czynnik szkodliwy dla zdrowia, który mógł być przyczyną choroby zawodowej.

W każdym zakładzie w zależności od charakteru pracy, produkcji czy technologii mogą występować zagrożenia związane z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, będące przyczynami chorób zawodowych wśród pracowników.

W 2024 r. stwierdzono **5** przypadków chorób zawodowych, a w **5** przypadkach wydano decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Najliczniej stwierdzaną w 2024 r. chorobą zawodową była pylica płuc – 40% ogółu przypadków stwierdzanych chorób zawodowych.

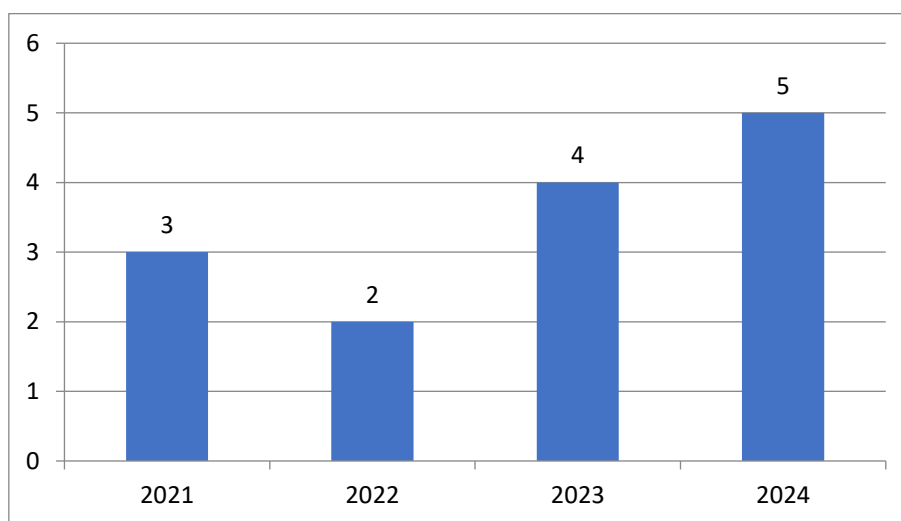
W okresie 2021 - 2024 w zakładach pracy na terenie Siemianowic Śląskich stwierdzono łącznie 14 przypadków chorób zawodowych. Najwięcej stwierdzonych chorób zawodowych odnotowano w 2024 roku, natomiast najmniej w 2022 roku.

Lp.	Choroba zawodowa	2021	2022	2023	2024
1.	Pylica płuc	3	0	1	2
2.	Przewlekłe choroby narządu ruchu	0	0	1	1
3.	Nowotwory złośliwe	0	0	1	1
4.	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego	0	0	0	1
5.	Przewlekłe choroby narządu głosu	0	2	0	0
6.	Uszkodzenie słuchu	0	0	1	0
	RAZEM	3	2	4	5

Liczba i rodzaj stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2021-2024 w zakładach pracy.

W omawianym okresie najliczniej stwierdzaną chorobą zawodową była pylica płuc. W większości przypadków choroba ta dotyczyła pracowników górnictwa, gdzie jako czynnik przyczynowy wskazano pyły węgla kamiennego zawierające wolną krystaliczną krzemionkę. Pylica płuc jest chorobą, która ujawnia się po okresie narażenia zawodowego liczonym w latach. Powodem jest również długi, około 10-letni okres ujawniania się choroby. Należy zaznaczyć, że pylica płuc jest skutkiem braku odpowiednich warunków pracy w latach wcześniejszych.

W jednym przypadku stwierdzono pylicę płuc, gdzie jako czynnik przyczynowy wskazano pyły azbestu.

Analiza zapadalności na choroby zawodowe w Siemianowicach Śląskich w latach 2021 – 2024.

VIII. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Rolą zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w strukturze Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym zmierzających do zapobiegania możliwości powstania zagrożeń dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowotnego ludzi na różnych etapach procesu inwestycyjnego.

Do zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy:

- opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko,
- wydawanie opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określenie zakresu raportu dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- dokonywanie kontroli obiektów w trakcie budowy, przebudowy lub rozbudowy pod względem zgodności ich realizacji z zatwierdzoną dokumentacją,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

1. W 2024 roku wydano **16 opinii** odnośnie **dopuszczenia do użytkowania obiektów nowo wybudowanych lub adaptowanych**.

W czasie czynności związanych z udziałem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych przeprowadzano kontrolę w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych oceniając zgodność wykonania tych obiektów z zatwierdzonym w decyzji o pozwoleniu na budowę (zmianę sposobu użytkowania) projektem budowlanym oraz zapoznawano się z przedstawianymi dokumentami i sprawozdaniem z pomiarów, badań, sprawdzeń, które wykonano w celu potwierdzenia założeń projektowych oraz spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych odpowiednio do zakresu tych dokumentów.

Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowo wybudowany obiekt został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwego stanu sanitarno-higienicznego, tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza i temperatury, właściwego oświetlenia, poziomu hałasu zgodnego

z obowiązującymi przepisami, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami.

Dokonywano odbiorów obiektów różnych branż: produkcyjne, działalności leczniczej, edukacyjne, handlowe.

Dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych w latach 2022-2024

Wśród najciekawszych wymienić należy:

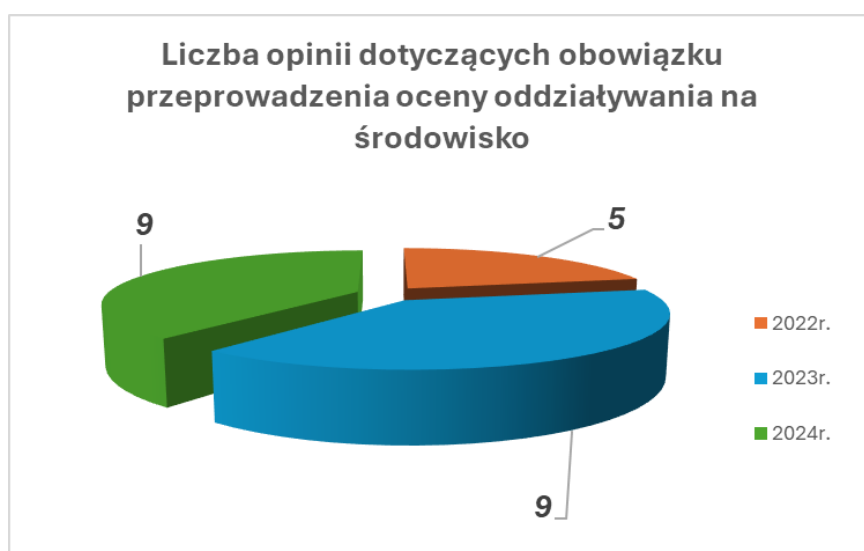
- zakład produkcyjny (budynek nr 1 w osiach 6-9/A-K) przy ul. Innowacyjnej 20;
- warsztat samochodowy (przebudowa i rozbudowa) przy ul. Krupanka 75A;
- halę warsztatowo-usługową przy ul. Budowlanej 17d;
- halę magazynową z zapleczem socjalnym, częścią szkoleniową i budynkiem biurowym przy ul. Rozwojowej 20;
- dwa budynki biurowo-produkcyjne przy ul. Krupanka 84 C i D;
- budynek biurowo-usługowo-handlowy przy ul. Krupanka 92;
- budynek przychodni przy ul. Przyjaźni 28;
- żłobek i klub dziecięcy - etap I (z wyłączeniem placu zabaw) przy ul. Kościelnej 1A;
- sklepy spożywcze Żabka przy ul. Krótkiej 10, Michałkowickiej 40 i Wróblewskiego 26B;
- stację paliw przy ul. Michałkowickiej 103.

Problemy podczas kontroli wynikały, podobnie jak w latach ubiegłych, głównie z faktu zgłaszania obiektów do odbioru pomimo trwających prac wykończeniowych, a nawet budowlanych. Niejednokrotnie inwestorzy nie byli w stanie przedłożyć podczas kontroli kompletu dokumentów odbiorowych, przede wszystkim opinii z przeglądu urządzeń

kominowych, protokołu z pomiarów skuteczności wentylacji, sprawozdania z badania wody (pobranej przez kwalifikowanego próbkobiorcę).

Wiele obiektów zrealizowanych zostało z nieistotnymi odstępstwami od zatwierdzonego projektu, które nie powodowały zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi, a dodatkowo każdorazowo uwzględnione były w dokumentacji powykonawczej oraz oświadczeniu kierownika budowy, poświadczonych przez projektanta i inspektora nadzoru (jeśli został ustanowiony).

2. W ubiegłym roku wydano 9 opinii odnośnie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Liczba opinii dotyczących obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w latach 2022-2024

Do ciekawszych zaliczyć można:

- budowę hali magazynowej z częścią socjalną i niezbędną infrastrukturą przy ul. Srokowieckiej 22;
- budowę zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami przy ul. Kapicy;
- eksploatację kruszarni wraz z punktem przetwarzania odpadów budowlanych przy ul. Towarowej;
- restrukturyzację konwencjonalnej ciepłowni węglowej w hybrydową, innowacyjną, wielopaliwową ECO-elektrociepłownię, bazującą na źródłach odnawialnych wraz z modernizacją i rozbudową sieci ciepłowniczych przy ul. Olimpijskiej 14;
- budowę osiedla mieszkaniowego w dzielnicy Bańgów.

Wydając opinie brano pod uwagę:

- zawartość karty informacyjnej przedsięwzięcia, zakres i szczegółowość danych w niej ujętych;
- charakter przedsięwzięcia i jego skalę, wielkość i rodzaj zajmowanego terenu, planowaną technologię oraz przewidywane rozwiązania techniczne i organizacyjne mające na celu eliminowanie lub ograniczenie skutków jego realizacji;
- lokalizację planowanego przedsięwzięcia, w szczególności względem zabudowy mieszkaniowej.

3. W 2024 roku wydano 4 opinie dotyczące warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Dotyczyły one:

- rozbudowy zakładu przedsiębiorstwa AMS Metal Sp. z o.o. przy ul. Chemicznej 5;
- budowy hali produkcyjno-magazynowej walcowni przy ul. Stalmacha 8;
- eksploatacji kruszarni wraz z punktem przetwarzania odpadów budowlanych przy ul. Towarowej (dwukrotnie).

Liczba opinii dotyczących warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w latach 2022-2024

4. W 2024 roku wydano 7 opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Plany te stanowią podstawę do późniejszego ustalania przez właściwe organy warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, a także lokalizowania inwestycji celu publicznego.

Uzgodnienia dotyczyły obszarów:

- dzielnicy Bańgów;
- dzielnicy Bytków wraz z osiedlem Tuwima;
- przy ul. Dworskiej i innych z polem golfowym;
- dzielnicy Michałkowice - etap I;
- w rej. ul. Kruczej, Dworskiej, Spokojnej, Michałkowickiej, Parkowej, Obwodowej, Cmentarnej;
- w rejonie ulic Chemicznej, Srokowieckiej i Budowlanej.

Projekty miały na celu m.in.:

- dostosowanie do aktualnych przepisów prawa, w tym przede wszystkim ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej części miasta, weryfikację jego faktycznego i projektowanego zagospodarowania;
- dostosowanie ustaleń do kierunków zagospodarowania wskazanych przez Studium;
- ochronę zabytków oraz innych elementów dziedzictwa kulturowego;
- ocenę możliwości uwzględnienia wniosków do miejscowego planu oraz - w miarę możliwości
- spełnienie wyrażonych nimi oczekiwań społecznych;
- dostosowanie tekstu i rysunku oraz oznaczeń i przeznaczenia terenów do zapisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- zwiększenie szeroko rozumianych możliwości rozwojowych miasta i jego atrakcyjności dla potencjalnych inwestorów oraz mieszkańców.

W ustaleniach poszczególnych planów kierowano się zasadą zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniano zapisy przyjętych już dokumentów, m.in. w dziedzinie ochrony środowiska, gospodarki odpadami i oczyszczania ścieków.

Projekty, co potwierdzały załączone do nich „Prognozy oddziaływania...”, zawierały zapisy i rozwiązania minimalizujące szkodliwe oddziaływanie - na środowisko, przyrodę i krajobraz kulturowy oraz zdrowie ludzi - planowanych do wprowadzenia zagospodarowań:

- nakazy i zakazy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, zaopatrzenia w ciepło, ochrony przed hałasem;
- nakaz stosowania proekologicznych systemów grzewczych;
- określenie minimalnego procentu powierzchni biologicznie czynnych.

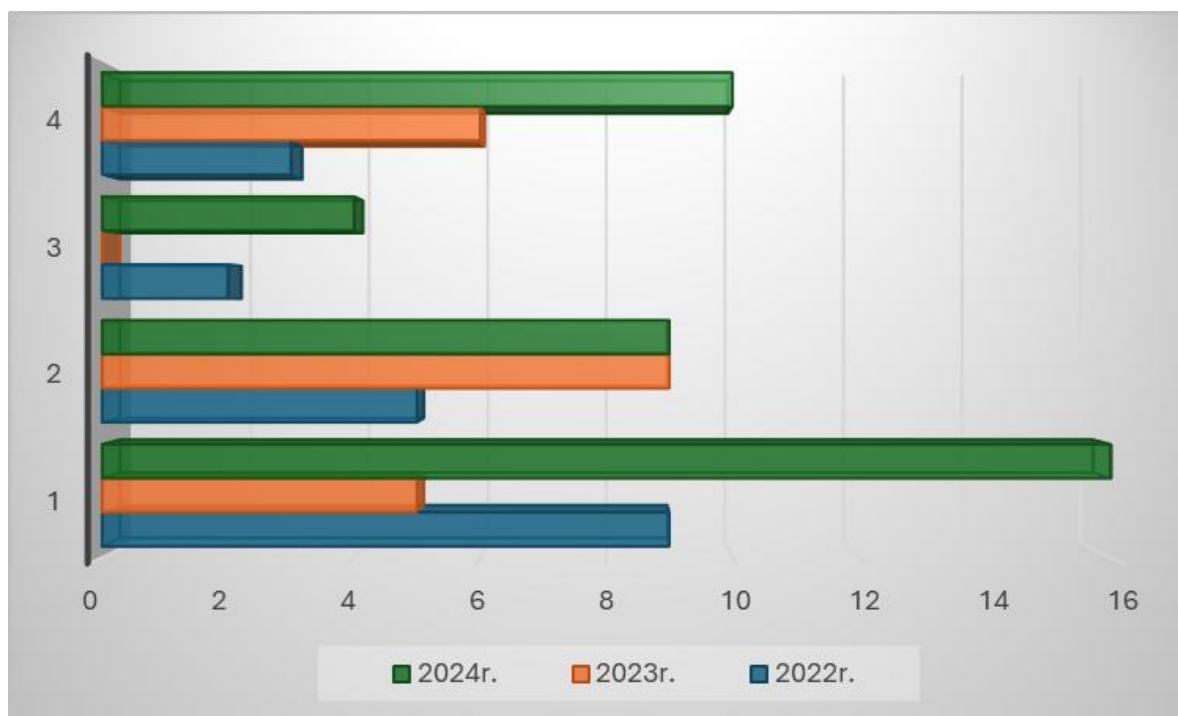
Zapisy dotyczące przeznaczenia terenów należy uznać za prawidłowe i nie budzące problemów przy uzgadnianiu uwarunkowań środowiskowych dla planowanych przedsięwzięć.

Wydano również **2 opinie** dotyczące **zakresu i stopnia szczegółowości informacji** wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w latach 2022-2024

Zestawienie wszystkich wydanych w latach 2022-2024 opinii przedstawia poniższy wykres.

Legenda:

- 1 – opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,*
- 2 – opinie w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,*
- 3 – uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań,*
- 4 – uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,*

Analizując powyższe dane stwierdzić można, iż:

- ilość opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych znacznie wzrosła w porównaniu do 2023 r.;
- ilość opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko utrzymuje się na zbliżonym poziomie;
- ilość opinii dotyczących zagospodarowania przestrzennego wykazuje stały trend wzrostowy.

IX. Interwencje mieszkańców miasta

W roku 2024 mieszkańcy Siemianowic Śląskich wnieśli **ogółem 78 interwencji** (w roku 2023 – 49) najczęściej na przestrzeni ostatnich 5 lat. W większości przypadków sygnalizowane nieprawidłowości nie potwierdziły się. Kontrole sanitarne potwierdziły **zasadność 31 interwencji** (40%). Wnioski zostały rozpatrzone bez zbędnej zwłoki, zaś wnioskodawcy zostali poinformowani o sposobie ich załatwienia z jednoczesnym wyjaśnieniem okoliczności związanych z zagadnieniami poruszonymi we wnioskach oraz wskazaniem o ustaleniach dotyczących stanu faktycznego, potrzebie i możliwości podjęcia określonych działań. W przypadku potwierdzenia łamania przepisów sanitarnych wszczynano postępowanie administracyjne w celu przywrócenie właściwego stanu sanitarnego. Winnych zaniedbań karano grzywną w drodze mandatu karnego.

Interwencje, których załatwienie nie leżało w kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazane zostały organom właściwym do ich załatwienia min. do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz Urzędu Miasta Siemianowice Śląskie.

W roku 2024 mieszkańcy Siemianowic Śląskich najczęściej wnieśli **interwencji dotyczących obiektów użyteczności publicznej - 37** (w roku 2023 - 20), z czego **18 (49%) było zasadnych**.

Zgłaszane interwencje dotyczyły m.in. uciążliwych lokatorów, zawilgocenia mieszkań, bytowania gryzoni, insektów i gołębi, hałasu, uciążliwych zapachów.

Przeprowadzono **42** kontrole w **18** obiektach.

Skontrolowano:

- 13 lokali mieszkalnych, w których stwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny w tym zawilgocenie oraz duże ilości nagromadzonych odpadów. W związku z tym wystosowano pisma do lokatorów, administratorów oraz wydano zalecenia doraźne, których wykonanie potwierdziły kontrole sprawdzające,
- 5 posesji, gdzie podczas kontroli stwierdzono zalanie piwnic nieczystościami płynnymi, zalegające odpady komunalne, ślady bytowania gryzoni. W związku z tym wydano zalecenia doraźne, których wykonanie potwierdziły kontrole sprawdzające.

W 2024 roku w sprawach nieprawidłowości zaobserwowanych w **obiektach produkcji i obrotu żywnością oraz zakładach żywienia zbiorowego wniesiono 35 interwencji** (w roku 2023 – 25), z czego **10 (28%) było zasadnych**. W toku prowadzonych postępowań administracyjnych **nałożono 15 grzywien w drodze mandatu karnego, wydano 2 decyzje** nakazujące poprawę i usunięcie stwierdzonych uchybień.

Kwestionowano m.in.:

- oferowanie do sprzedaży i konsumpcji środków spożywczych oraz posiłków o niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętów,
- oferowanie do sprzedaży środków spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia i dat minimalnej trwałości,
- obecność szkodników,
- niehigieniczną formę sprzedaży środków spożywczych,
- niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych,
- niewłaściwe znakowanie środków spożywczych, w tym suplementów diety.

W związku z interwencjami, do badań laboratoryjnych pobrano 10 prób. Próby przebadano w następujących kierunkach:

- 2 próby wymazów sanitarnych z rąk pracowników w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych - prób nie kwestionowano,
- 5 prób wymazów z powierzchni sprzętów kuchennych w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych - prób nie kwestionowano,
- 2 próby wymazów z powierzchni blatów produkcyjnych w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych - prób nie kwestionowano,
- 1 próba świeżych jaj w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych - prób nie kwestionowano.

PPIS w Katowicach w roku 2024 rozpatrzył **1 interwencję** (w roku 2023-1) **dotyczącą nieprawidłowej realizacji procedury postępowania z odpadami medycznymi oraz nieprawidłowych warunków pracy w laboratorium medycznym**.

Przeprowadzona kontrola sanitarna **potwierdziła zasadność** zgłoszonych zarzutów w zakresie nieprawidłowej realizacji procedury postępowania z odpadami medycznymi. W związku z powyższym wydano zalecenia pokontrolne, których wykonanie potwierdziła kontrola sprawdzająca.

W 2024 roku zwiększyła się liczba uwag w sprawie **naruszeń sanitarnych w przedszkolach, szkołach**. Rozpatrzono **łącznie 4 wnioski** (w roku 2023-2). **Jeden był uzasadniony (25%)** tj.:

- Rodzice/opiekunowie dzieci uczęszczających do Przedszkola Nr 6 przy ul. Kościelnej 39 zgłosili problemy dotyczące zaniedbań sanitarno – higienicznych i technicznych wyposażenia jednej z łazienek dla dzieci tj. ilości i czystości ręczników wielorazowego użytku oraz zepsutego podajnika na ręczniki jednorazowego użytku. W toku przeprowadzanej kontroli sanitarnej ustalono, że stan techniczny podajników na ręczniki jednorazowego nie budził zastrzeżeń. Stwierdzono natomiast brak ręczników jednorazowego użycia w podajnikach przy umywalkach w łazienkach dla dzieci. Ręczniki w pojemnikach uzupełnione zostały podczas kontroli.

W odniesieniu do siemianowickich **zakładów pracy** w 2024 r. **wpłynął 1 wniosek** (w roku 2023-1) wniesiony przez Państwową Inspekcję Pracy. Rozpatrzony wniosek dotyczył nieprawidłowego składowania butli z wodą do dystrybutorów. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zarzutów ujętych w interwencji.

X. Działalność w zakresie promocji zdrowia i komunikacji społecznej

Programy edukacyjne i akcje prozdrowotne

Państwowa Inspekcja Sanitarna w zakresie promocji zdrowia i komunikacji społecznej inicjuje i wytycza kierunki przedsięwzięć prozdrowotnych, zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz metodami zapobiegania chorobom. Prowadzi także działalność edukacyjną poprzez popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego żywienia oraz sposobów zapobiegania chorobom. Udziela porad i informacji w zakresie eliminowania negatywnych czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych, biologicznych mających wpływ na zdrowie ludzi. Nadzoruje i ocenia działalność oświatowo – zdrowotną, prowadzoną przez placówki nauczania i wychowania oraz udziela pomocy w prowadzeniu tej działalności.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach w 2024 roku realizował, następujące interwencje programowe (programy) i interwencje nieprogramowe (eventy).

Programy edukacyjne

Współpraca ze szkołami i przedszkolami w ramach realizacji programów edukacyjnych była niezmiennie jednym z priorytetów działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie promocji zdrowia. Nadrzędnym celem wszystkich programów jest propagowanie zdrowego stylu życia. Zadaniem pracowników Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej jest szkolenie szkolnych i przedszkolnych koordynatorów, przekazywanie narzędzi do pracy i materiałów edukacyjnych, wspieranie oraz koordynowanie realizacji programów.

W 2024 r. zorganizowano pięć szkoleń dla dyrektorów i nauczycieli siemianowickich szkół i przedszkoli, współorganizowano dwie konferencje oraz przeprowadzono 73 wizytacje w 26 placówkach edukacyjnych.

Po przeprowadzonej ewaluacji można wyciągnąć wnioski, że realizacja programów edukacyjnych jest bardzo ważnym elementem pracy szkół i przedszkoli. Treści zawarte w programach cieszą się szerokim zainteresowaniem nauczycieli, dzieci i młodzieży, a tematyka związana ze zdrowiem jest bardzo aktualna i potrzebna.

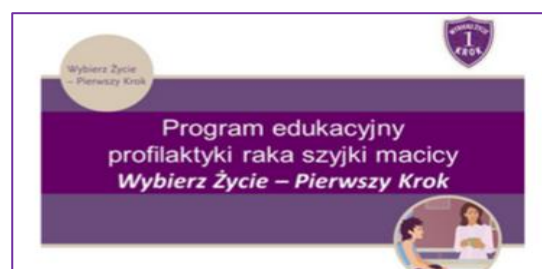
1) „Wybierz życie – pierwszy krok”

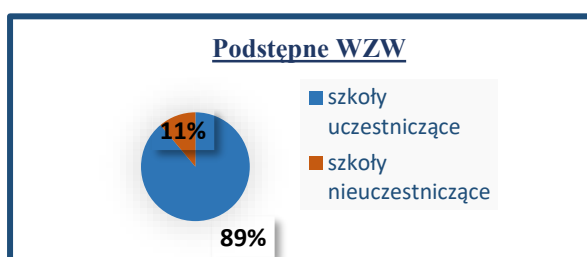
przez całe życie, a w efekcie zmniejszenie częstości występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.

W realizację programu zaangażowało się 78% szkół ponadpodstawowych (7 z 9 szkół) – w sumie prawie 1000 odbiorców.

Zadaniem programu jest zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy, roli HPV w jego powstawaniu oraz motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym

2) „Podstępne WZW”

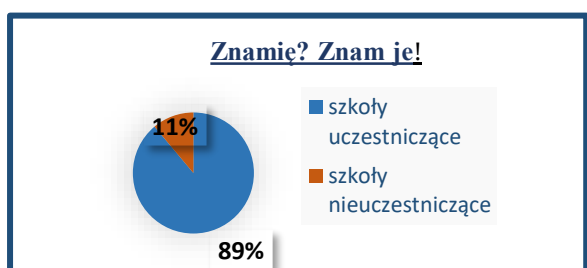
zdrowotnymi oraz kształtowanie prawidłowych zachowań w stosunku do osób zakażonych.

W realizację programu zaangażowało się 89% szkół ponadpodstawowych (8 z 9 szkół) – w sumie ponad 800 odbiorców.

Celem szczegółowym programu jest uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV, pobudzenie do refleksji nad własnymi zachowaniami

3) „Znamie? Znam je!”

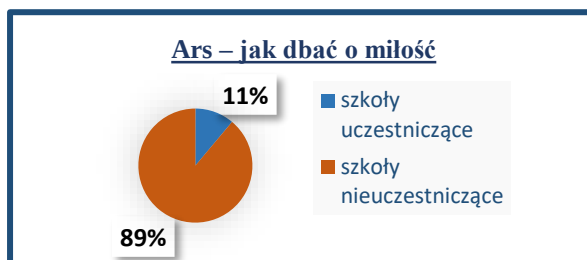

Działania w ramach programu mają na celu budowanie wśród młodzieży świadomości w zakresie profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych zachowań i postaw prozdrowotnych.

W realizację programu zaangażowało się 89% szkół ponadpodstawowych (8 z 9 szkół) – w sumie ponad 1200 odbiorców.

4) „Ars, czyli jak dbać o miłość”

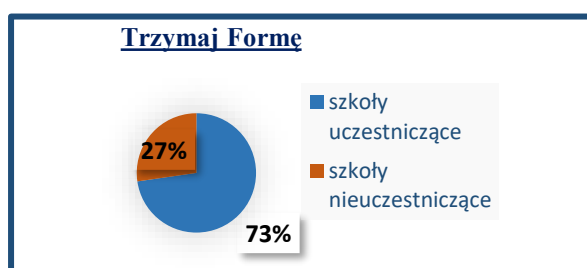
Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą

w dorosłe życie.

W realizację programu zaangażowała się Branżowa Szkoła nr 2 w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Siemianowicach Śląskich.

5) „Trzymaj Formę”

i zbilansowanej diety. W programie wzięło 73% szkół podstawowych (8 z 11 szkół) (uczniowie klas V – VIII) – łącznie prawie 5500 odbiorców.

Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia

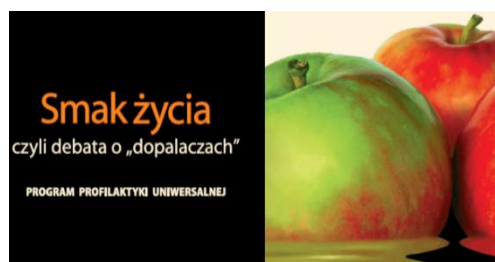

6) „Smak życia czyli debata o dopalaczach”

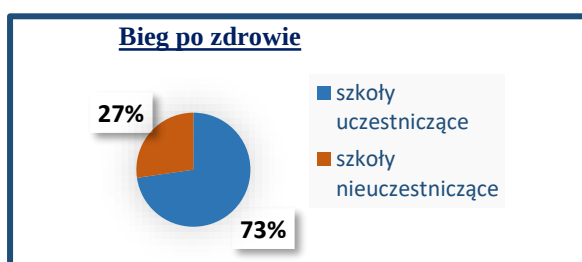

zaangażowało się 55% szkół podstawowych (głównie klasy VII – VIII) – 6 z 11 szkół) – łącznie ponad 400 odbiorców.

Celem programu jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu nowych substancji psychoaktywnych (NSP) w środowisku dzieci i młodzieży. W realizację programu

7) „Bieg po zdrowie”

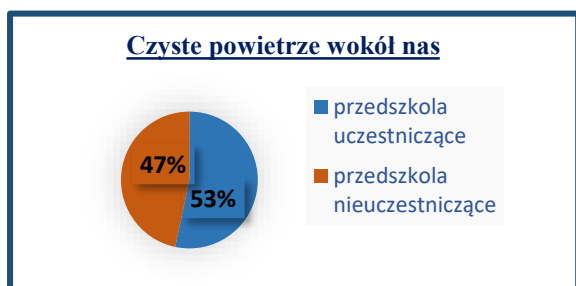

pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Do realizacji programu przystąpiło 8 szkół podstawowych (73%), edukacją objęto ponad 550 osób.

Celem programu skierowanego do uczniów klas IV szkół podstawowych jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz

8) „Czyste powietrze wokół nas”

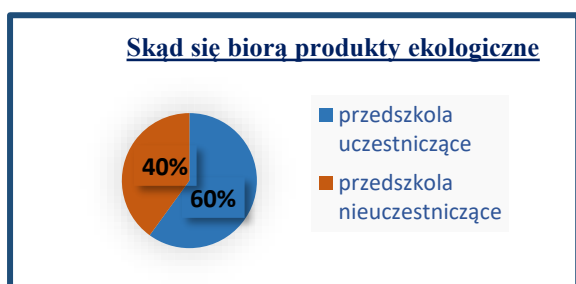

Głównym celem Programu jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących

ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Program realizowało 8 przedszkoli (53%), edukacją objęto prawie 700 odbiorców.

9) „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych u dzieci przedszkolnych. Program realizowało

9 przedszkoli (60%), edukacją objęto prawie 800 odbiorców.

Akcje prozdrowotne (eventy)

Ważnym elementem promocji zdrowia wśród dzieci i młodzieży było prowadzenie akcji profilaktycznych. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się akcje prowadzone bezpośrednio w szkołach i przedszkolach.

- 1) „*Klub Zdrowego Przedszkolaka*” - działania mają na celu wzbogacenie wiedzy dzieci z dziedziny zdrowia, wykształcenie u nich postaw prozdrowotnych, nabycie określonych umiejętności oraz przyswojenie prawidłowych przyzwyczajzeń i nawyków higieniczno-zdrowotnych. W realizację projektu zaangażowało się 73% przedszkoli (11 z 15 wszystkich przedszkoli) – łączna liczba odbiorców – ponad 1700 osób.
- 2) „*Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy*” – na terenie województwa śląskiego kontynuowano kampanię informacyjną dotyczącą profilaktyki chorób odkleszczowych. Celem kampanii jest propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, edukacja w zakresie

prawidłowego usuwania kleszcza, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu.

- Odbiorcy – dzieci, młodzież, nauczyciele, seniorzy – ponad 46 tysięcy osób.
- Działania – prelekcje/warsztaty, akcje/festyny, posty.

Warsztaty w Przedszkolu nr 20 w Siemianowicach Śląskich

3) „*Nowe narkotyki – nowe zagrożenia*” – głównym celem jest zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, ale także alkoholu, tytoniu, nowatorskich wyrobów nikotynowych oraz leków przez osoby młode.

- Odbiorcy – głównie młodzież szkół ponadpodstawowych oraz klas VII i VIII szkół podstawowych – ponad 41 tysięcy odbiorców.
- Działania – rozmowy indywidualne, testy w alkogoglach i narkogoglach.

Piknik Zdrowia, Park Tradycji w Siemianowicach Śląskich

- 4) **„Lekki Tornister”** – celem akcji skierowanej do uczniów klas I-III szkół podstawowych, nauczycieli i rodziców jest przekazanie informacji dotyczących właściwej postawy ciała, prawidłowego noszenia tornistra i dostosowania jego wagi do masy ciała dziecka.
 - Odbiorcy – dzieci klas I-III szkół podstawowych, nauczyciele, rodzice – ponad 79 tysięcy osób.
 - Działania – własne posty wysłane do szkół, z prośbą o zamieszczenie na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych. Dodatkowo w szkołach podstawowych przez cały październik we współpracy z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży prowadzono badania w zakresie oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii którymi objęto 302 uczniów. Dokonano również oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów – oceną objęto 189 uczniów.

- 5) **„Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”** – celem akcji jest promowanie wiedzy na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków, zwiększenie świadomości w zakresie zagrożenia jakim jest antybiotykooporność oraz promowanie rozsądnego przepisywania antybiotyków przez lekarzy.
 - Odbiorcy – dzieci i młodzież, środowisko lekarskie, ogół społeczeństwa – ponad 53 tysiące odbiorców.
 - Działania – posty w mediach społecznościowych.

Pracownicy PSSE w Katowicach włączyli się do kampanii WHO „Go Blue for AMR” – ubierając się na niebiesko pokazali swoje zaangażowanie w tak ważną sprawę jaką jest szerzenie świadomości oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. W mediach społecznościowych zamieszczono post zachęcający wszystkich do włączenia się w kampanię.

*Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej
w Katowicach*

- 6) **„Październik – miesiąc profilaktyki raka piersi”** – w ramach akcji podjęto wiele działań, których celem było zwrócenie uwagi na rolę profilaktyki i samobadania w ochronie zdrowia kobiet.
- Odbiorcy – ogół społeczeństwa – ponad 2,5 tysiąca odbiorców.
 - Działania – Śląska Konferencja Onkologiczna, „Oddaj stanik do reCYCclingu”, posty w mediach społecznościowych.
- 7) **„Światowy Dzień bez Tytoniu”, „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu”** – celem akcji było zwrócenie uwagi społeczeństwa na skutki społeczne, ekonomiczne, a przede wszystkim zdrowotne, które spowodowane są paleniem papierosów, również e-papierosów.
- Odbiorcy – młodzież szkół ponadpodstawowych, dzieci i rodzice, odbiorcy mediów społecznościowych – ponad 36 tysięcy odbiorców.

- Działania – ogłoszono dwa konkursy: na lapbook pod hasłem: „Dziękuję. Nie palę!”, skierowanego do uczniów klas V szkół podstawowych oraz plastyczny dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. Do konkursu nadesłano 28 prac. W siedzibie TVS w Katowicach 27 maja odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu.

*Wręczenie nagród w konkursie na lapbook
w siedzibie TVS w Katowicach*

8) „Warto wiedzieć o HIV/AIDS” – celem projektu jest profilaktyka zakażeń HIV.

- Odbiorcy – młodzież szkół ponadpodstawowych, odbiorcy mediów społecznościowych – prawie 5 tysięcy odbiorców.
- Działania:
 - kampanie w mediach społecznościowych: „Światowy Dnia AIDS”, „Mój pierwszy raz”.
 - Konkurs Wiedzy na temat HIV/AIDS pod hasłem: „Warto wiedzieć o HIV/AIDS” dla uczniów szkół ponadpodstawowych.
 - Prelekcje dla młodzieży szkół ponadpodstawowych.

Konkurs Wiedzy na temat HIV/AIDS
w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach

9) „*Bezpieczne wakacje*” – celem akcji było stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie woj. śląskiego, zwłaszcza w ośrodkach wypoczynku letniego. Systematycznie umieszczano w mediach społecznościowych posty związane z bezpiecznym wypoczynkiem: 169 postów – 11355 odbiorców. Opracowano i zamieszczono własne posty związane z bezpieczeństwem podczas letniego wypoczynku.

10) „Bezpieczne grzybobranie” – akcja dotycząca bezpieczeństwa związanego ze zbieraniem, przetwarzaniem i spożywaniem grzybów. Działaniami objęto prawie 19 tysięcy odbiorców.

W ramach akcji prowadzono działalność edukacyjną podczas eventów i festynów. Ogłoszono konkurs modelarski dla dzieci i młodzieży pod hasłem „Grzyby znamy – bezpiecznie się mamy”. Nadesłano 33 modele grzybów. 17 czerwca nastąpiło uroczyste wręczenie nagród, z udziałem grzyboznawcy - pana Justyna Kołka. Przez cały okres grzybobrania prowadzono kampanię internetową „Bezpieczne grzybobranie z PSSE w Katowicach”:

*Wręczenie nagród w konkursie „Grzyby znamy – bezpiecznie się mamy”
w GO Kino w Mysłowicach w siedzibie TVS w Katowicach*

11) Zaszczep w sobie chęć szczepienia” – w 2024 roku włączyliśmy się w kampanie:

Mamo, Tato – pamiętajcie o moich szczepieniach, której celem jest przekazywanie rzetelnej wiedzy na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, aby w przyszłości pomogła młodym osobom, rodzicom w racjonalnym podejmowaniu decyzji odnośnie szczepień.

Program bezpłatnych szczepień przeciw HPV w szkołach – w ramach akcji zorganizowano:

- Szkolenie dla dyrektorów i nauczycieli szkół podstawowych z udziałem prof. dr hab. n. med. Zenona Czuby, Kierownika Katedry i Zakładu Mikrobiologii i Immunologii, Wydział Nauk Medycznych w Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach oraz dr n. med. Katarzyny Kryszczyshyn-Musialik Katedra i Zakład Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej, Wydział Nauk Medycznych w Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach.

- Szkolenie dla rodziców z udziałem prof. Krzysztofa Nowosielskiego, Kierownika oddziału Ginekologii, Położnictwa oraz Ginekologii Onkologicznej Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego im. Prof. Kornela Gibińskiego w Katowicach

Media społecznościowe

W mediach społecznościowych (Facebook, X i Instagram) oraz na stronie www umieszczono prawie 3 tysiące postów (prawie 90 tysięcy odbiorców) związanych ze zdrowiem. W oparciu o kalendarz zdrowia publicznego, a także w odpowiedzi na potrzeby lokalnego społeczeństwa przygotowano i opublikowano ponad 200 własnych postów (w sumie 405 zamieszczeń – 38096 odbiorców). Wiele z nich cieszyło się bardzo szerokim zainteresowaniem, np.:

- „Światowy Dzień AIDS” – 1973 odbiorców,
- „Lekki tornister” – 542 odbiorców,
- „Światowy Dzień Zespołu Downa” – 714 odbiorców,
- „Światowy Tydzień Mózgu” – 797 odbiorców.

W 2024 roku kontynuowano dwie kampanie prowadzone między innymi w mediach społecznościowych:

- kampania informacyjno-edukacyjna **„Dbam o siebie – żyję zdrowo”**, której celem jest zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie racjonalnego odżywiania, aktywności fizycznej, badań w profilaktyce chorób oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. W ramach kampanii zamieszczono/udostępniono 1222 posty – 26579 odbiorców.
- kampania **„Nie! – Dziękuję, nie eksperymentuję”**, skierowana głównie do młodych ludzi oraz ich opiekunów, która obejmuje zagadnienia związane z używaniem substancji psychoaktywnych – alkoholu, nikotyny (w tym e-papierosów), narkotyków oraz dodatkowo – napoi energetycznych jak również uzależnień behawioralnych, np. zakupy, hazard, Internet. W ramach kampanii zamieszczono/udostępniono 325 postów – 23823 odbiorców.